

Landstingsstyrelsen 2016-05-31

Reservation

Nämndinitiativ om information om patientens rätt till vårdval

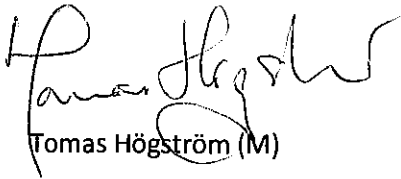
Från 1 januari 2015 gäller en ny patientlag som stärker patientens rätt till vård av annan vårdgivare. Landstinget har som vårdgivare skyldighet att upplysa patienterna om denna rättighet.

Landstinget har sedan en tid svårt att uppfylla gällande vårdgaranti, inte minst inom kirurgi, varför behov och önskemål om vård hos annan vårdgivare med största sannolikhet ökar.

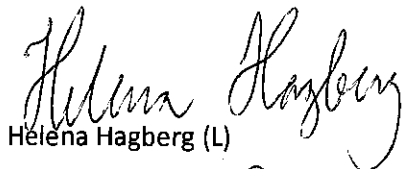
Som framgår av svaret på detta initiativ lagt i landstingsstyrelsen av Kristdemokraterna, finns behov av att se över hur informationen når patienterna. Vi anser inte det vara tillräckligt att nödvändiga åtgärder beräknas vara klara någon gång under 2017 – dvs mer än 2 år efter det att den nya lagen trätt i kraft – och reserverar oss därmed mot beslutet.

Malin Gabrielsson (KD)

Tomas Högström (M)

Helena Hagberg (L)

Birgitta Andersson (C)

Organ Landstingsstyrelsens arbetsutskott

Plats Sammanträdesrum Mälaren, Landstingshuset, Västerås

Tidpunkt Onsdagen den 11 maj 2016

Ledamöter Tomas Högström (M)
Maria Dellham (M)
Hans Jansson (V), 1:e vice ordförande
Denise Norström (S), Ordförande
Andreas Porswald (MP)
Lena Johansson (S)
Helena Hagberg (L)

Övriga Anders Åhlund, landstingsdirektör
Nils-Eric Gustavsson, ekonomidirektör
Mats Beskow, HR-direktör
Fredrik Holst, finanschef
Håkan Wittgren, sjukhuschef
Christina Jogér, förvaltningschef
Marianne Bergendal, förvaltningschef
Benita Gren Karlsson, administrativ chef
Christina Ersson, mötessekreterare
Björn Forsberg, Centrum för HR, § 44
Carola Lilja, personalchef Västmanlands sjukhus, § 44

§ 39 Fastställande av föredragningslista

Arbetsutskottets beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 40 Föregående protokoll

Anmäls att arbetsutskottets protokoll från sammanträdet 2016-04-13 justerats i föreskriven ordning.

§ 41 Justering

Arbetsutskottets beslut

1. Hans Jansson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 42 Nästa sammanträde

Arbetsutskottets beslut

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum onsdagen den 8 juni 2016.

§ 43 Beredning av ärenden till landstingsstyrelsen

Arbetsutskottet bereder ärendena till landstingsstyrelsens sammanträde 2016-05-31.

Inga synpunkter framförs på ärendena i föredragningslistan.

§ 44 Muntlig information

- Marianne Bergendahl informerar om fastighetsfrågor och tar upp framtida användning av hus 52 och 53. Byggnaderna behöver renoveras för att kunna användas. Ett möjligt användningsområde för lokalerna är kontorsytor. Marianne Bergendahl går också igenom dagens användning av lokalerna och gör en jämförelse med externa kontorsplatser.
- Christina Jogér informerar om reparationsarbeten i en fastighet inom Rättspsykiatrien.
- Fredrik Holst informerar om finansförvaltning och pensionsmedelsrapport för kvartal 1. Han tar upp marknadsutveckling, pensionsmedelsportföljens utveckling till och med april 2016 samt aktiviteter under april och kommande aktiviteter. Han berättar också om en undersökning om landstingssektorn som helhet och tar upp tillgångsfördelning, avkastning på pensionsmedel, avkastning i förhållande till risktagning, utmaningar för finansförvaltningen under 2016, förväntad aktieavkastning under året 2016, skatteintäkter i förhållande till pensionsskuld samt fondering i förhållande till befolkningstillväxt, skatteuttag och befolkningens ålder.
- Mats Beskow informerar om HR-frågor och tar upp arbetsgivarprofil, marknadsplan och etablering på sociala medier, chefskommunikation, åtgärdsplaner för olika briststyrken som psykiatriker och medicinska sekreterare, en mall för medarbetarsamtal, strategisk lönebildning samt automatiserad månadsvis rapportering om olika uppföljningsmått i förhållande till medarbetare. Han informerar också om ett nytt avtal med Kommunal. Björn Forsberg kompletterar.

§ 45 Redovisning av pensionsmedel för kvartal 1 2016

LTV

Enligt landstingets finanspolicy ska rapportering om pensionsmedelsförvaltningen ske varje kvartal.

En rapport om pensionsmedelsförvaltningens utveckling under första kvartalet 2016 har tagits fram.

Arbetsutskottets beslut

1. Rapporten läggs till handlingarna.

§ 46 Anmälningsärenden

- a) Skrivelse från Sveriges kommuner och landsting, SKL, Cirkulär Förtydligande av regelverk rörande traineejobb, utbildningskontrakt och extratjänster (LTV 160001-13)
- b) Skrivelse från Sveriges kommuner och landsting, SKL, Cirkulär Nyheter och sammanfattning av reglerna om registerkontroll i arbetslivet (LTV 160001-16)
- c) Protokoll över beslut enligt delegation

Bil 1

Arbetsutskottets beslut

1. Anmälningsärendena läggs till handlingarna.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2016-05-

Denise Norström
Ordförande

Hans Jansson
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på landstingets anslagstavla
2016-05- intygas:

Christina Ersson

Protokollsanteckning med anledning av landstingsstyrelsens behandling av Delårsrapport 1 2016 för Landstinget Västmanland.

Vi kan konstatera att Västmanlands sjukhus och PPHV fortsätter att redovisa negativa resultat i förhållande till de budgetramar som landstingsfullmäktige fastställt. Prognosen visar att underskottet för VS är fortsatt stort trots tillskott på 100 mkr. Vi är tveksamma till att åtgärder för ekonomi i balans sätts in tillräckligt tidigt på året för att nå sparbetinet på 50 miljoner kr/ år. Signalerna från verksamheterna oroande. Kvarstående problem är bland annat ett stort beroende av hyrpersonal, svårigheter att uppfylla regelverket om vård i tid. Väntetiderna för ett första besök hos BUP har ökat. Bristen på vårdplatser och utslussning av klinikfärdiga patienter fortsätter att orsaka problem för Västmanlands sjukhus. Rapportering av negativa händelse/tillbud/risk ökar jämfört med 2015. Sjuktalen ökar.

En ny, skarpare personalpolitik, ordning i ekonomin och fler positiva incitament för verksamheten att hålla vårdgarantin krävs. Landstingsalliansen har redovisat en serie förslag som positivt påverkar verksamheterna möjligheter att nå uppsatta mål. Tyvärr väljer den rödgröna majoriteten konsekvent att rösta ned förslagen för att i flera fall, något år senare lägga fram dem i eget namn. Bristen på styrning, ledning och förslag från den politiska majoriteten är påfallande.

I Alliansens budget för 2016 och inför planperioden har vi samlat en serie förslag som ger verksamheterna möjligheter att komma ur den negativa spiral som de nu befinner sig i.

Alla förslag är fullt ut finansierade, konkreta och genomförbara.

För respektive landstingsgrupp

Tomas Högström (M)

Helena Hagberg (L)

Birgitta Andersson (C)

Malin Gabrielsson (KD)

Reservation med anledning av landstingsstyrelsens beslut i ärende 21 "Byta av namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland".

Moderaterna anser att Landstinget Västmanland inte ska byta namn. Vi anser att det slöseri med resurser och pengar att lägga tid på ett namnbyte. De mellan 2,7 – 5,0 mkr som namnbytet beräknas kosta gör större nytta i verksamheterna. Det nuvarande namnet duger bra, är väl inarbetat och välkänt.

Motivet för namnbyte sägs vara behovet av att tydligare markera landstinget nya roll i och med övertagande av uppgifter från länsstyrelsen och tillmötesgå länets kommuner som vill se ett namnbyte på landstinget. Namnbytet ska ses som en förtroendeskapande åtgärd visavi länets kommuner eftersom de har lågt förtroende för landstinget. Det är uppenbart att landstingsledningen har problem att samarbeta med länets kommuner eftersom de väljer att motivera namnbytet på det sätt som nu görs. Det är märkligt att ett socialdemokratiskt styrt landsting måste byta namn för att i tillgodose länets kommuner som i huvudsak är socialdemokratiskt styrda.

I och med övertagandet av regionala uppgifter från länsstyrelsen flyttas 35 mkr från länsstyrelsen till landstinget. Det motsvarar en ½ procent av landstingets budget. 80 % av landstingets verksamhet kommer fortsättningsvis att vara hälso- och sjukvård. Det framstår som helt fel för oss att låta en så liten andel av nya uppgifter ska vara avgörande för ett namnbyte.

Erfarenheterna från när landstinget bytte namn från Västmanlands läns landsting till Landstinget Västmanland är inte imponerande. Effekterna av namnbytet var inte mätbara.

Få väljare och invånare visar intresse eller engagemang för namnfrågan. I de flesta fall är reaktionerna på att slösa landstingets resurser på ett namnbyte negativa.

Socialdemokraterna i landstinget driver frågan bildandet av monsterregion Svealand som enligt dem ska vara verklighet 2019. Varför ska då landstinget byta namn 2017 för att 2019 byta namn igen?

För oss framstår namnbytet som att landstingsledningen likt kejsaren försöker klä sig i nya kläder. Men "kejsaren" är lika naken för det.

För den moderata landstingsgruppen

Tomas Högström (M)

Reservation

Ärende 21 LS 160531-Byte av namn från Landstinget Västmanland till Region Västmanland.

Vi reserverar oss mot att beslut tas vid dagens sammanträde ang namnbyte till förmån för Centerpartiets förslag att ta beslut vad gäller namnfrågan samtidigt som beslut tas om kompletteringsbudget.

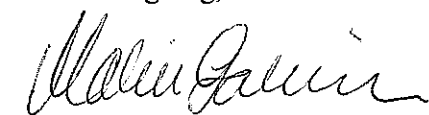
Fr.o.m. 1/1 2017 tar landstinget Västmanland över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen. Regionbildningen har diskuterats under en längre tid och vi är positiva till att det äntligen kommer att ske. Riksdagen kommer med all sannolikhet att besluta att Västmanland får bilda regionkommun och därmed ett utökat uppdrag men beslutet är ännu inte taget. Den röd-gröna majoriteten föreslår att landstingsstyrelsen redan nu ska ta beslut om att landstinget Västmanland ska byta namn till Region Västmanland. I budget 2017 och landstingsplan 2017-2019 som behandlas vid dagens sammanträde finns inte de regionala utvecklingsmedel medräknade som ska föras över fr.o.m. 1/1 2017. En kompletteringsbudget kommer att arbetas fram under hösten 2016 för att beslutas av landstingsfullmäktige i november 2016. C, L o KD anser att namnfrågan kan vänta till hösten 2016 då kompletteringsbudgeten ska behandlas. Då kan vi hantera både nytt namn och nya pengar samtidigt i ett sammanhang och även riksdagen hinner ta sitt formella beslut.

Västerås 160531

Birgitta Andersson, C

Helena Hagberg, L

Malin Gabrielsson, KD

Västmanland på frammarsch!

Tillgänglighet • Hållbarhet • Valfrihet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	3
2. Målområde ”En drivande och stark utvecklingsaktör”	4
2.1 Regional utveckling.....	4
2.2 Kommunikationer.....	5
2.3 Digitalt först!.....	5
2.4 Kultur & utbildning.....	6
2.5 Forskning & innovation.....	6
2.6 Miljö.....	7
3. Målområde ”En god och jämlik vård och hälsa”	8
3.1 Hälsoläget hos invånarna.....	8
3.2 Ett gott liv för alla.....	8
3.3 Flyktingsituationen.....	9
4. Målområde ”Stolta & engagerade medarbetare & uppdragsgivare”	9
4.1 Personal & arbetsgivarpolitik.....	9
4.2 Minska beroendet av hyrpersonal.....	9
4.3 Läkarförsörjning.....	9
4.4 Kompetensutveckling.....	9
4.5 Oroande trend kring sjukfrånvaro.....	10
4.6 Vårdnära service och administration.....	10
4.7 Möjligheter till natt- och helgtjänstgöring.....	10
5. Målområde ”En effektiv verksamhet av god kvalitet”	11
5.1 Västmanlands sjukhus & PPHV.....	11
5.2 Habilitering/rehabilitering.....	12
5.3 Kost.....	13
5.4 Folk tandvården Västmanland AB.....	13
6. Målområde ”En stark och uthållig ekonomi”	14
7. Tabeller	15

1. Inledning

Landstinget Västmanland är en politiskt styrd organisation. Ledning och styrning utövas på mandat från väljarna som i allmänna val utser den folkvalda representationen i landstinget. De folkvalda som samlar mest stöd i landstingsfullmäktige väljs sedan att leda Landstinget Västmanland.

Landstingsalliansen anser att budget och landstingsplan är och ska vara det viktigaste styrdokumentet som alla verksamheter har att arbeta efter.

Budget och plan ska kännetecknas av tydlighet och långsiktighet. Landstingets styrkor och svagheter ska analyseras och redovisas.

Politiken har en skyldighet att i budget och plan beskriva vad som ska göras. Vem som har uppdraget att svara för genomförandet samt även lämna anvisningar på hur det ska göras. Inte minst gäller det i informationen och redovisningen till invånarna, verksamheter och utförare.

Budget 2017 och landstingsplan 2018-2019 är viktigt, inte minst av det faktum att det är de enda samlade styrdokumentet för Landstinget Västmanland. Landstingsalliansens budget och plan bygger på människor lika värde, vård efter behov, att stärka patientens ställning, jämställdhet, bra miljöarbete samt kvalitet och effektivitet.

Det är med stor oro som Landstingsalliansen nu konstaterar att det material som landstingsledningen presenterat som budget och plan inte ens uppfyller de mest grundläggande krav på styrdokument av det slag som budget och landstingsplan ska vara. Intentioner och goda föresatser räcker inte långt när det saknas förslag och riktlinjer i ett så viktigt styrdokument.

Landstingsalliansen är även oroande inför den trend som landstingsmajoriteten gjort gällande den senaste tiden, att inskränka på patientens valfrihet och på privata vårdaktörers möjligheter att bidra till vården i Västmanland. Alliansen vill fortsatt se flera vårdaktörer i länet där landstinget upphandlar eller kontrakterar vårdgivare för ökad valfrihet och vårdkvalitet i hela länet.

Det övergripande målet ska vara: *Landstinget Västmanland – ett av de främsta landstingen i landet.* Landstingsalliansens mål är ambitiöst, tydligt och lätt följa upp.

Vi kan konstatera att Landstinget Västmanland har en lång väg att gå innan målet nås, att vara ett av de främsta landstingen i landet. Glädjande är att det redan nu finns områden där våra verksamheter levererar resultat som är i topp i Sverige, bland annat vid behandling av tjocktarms- och bröstcancer. Infektionsvården visar goda resultat. Köpings sjukhus tillsammans med entreprenaden vid Bergslagssjukhuset har prisats för sin strokevård. VL:s kollektivtrafik utmärker sig med att ligga i topp vad det gäller att ha nöjda bussresenärer. Arbetet med vårdhygien är framgångsrikt. Barn- och ungdomspsykiatri fungerar relativt andra landsting, bra.

Det finns dock flera förbättringsområden. Landstingen klarar inte vårdgarantins mål om vård och behandling i tid och det orsakar patienter lidande och landstinget extrakostnader. Sjukfrånvaron ökar bland personalen. Personalomsättningen är oroande hög. Västmanlands sjukhus har stora svårigheter att rekrytera specialistutbildade sjuksköterskor. Landstingets primärvård har stora svårigheter att bemanna verksamheten med utbildade läkare, allmänspecialister. Även psykiatri har svårt att bemanna med psykiatriker. Inslaget av hyrpersonal är stort. Vårdplatser har stängts på grund av svårigheter att bemanna dem. Enligt bokslutet för 2015 uppfylls enbart två av fem mål vad gäller området "Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare". Landstingets kärnverksamheter klarar inte av att hålla sina ekonomiska ramar. Kostnadsökningstakten är oroande hög samtidigt som landstinget är i en period av stora investeringar.

Landstingsalliansen redovisar i sin plan och budget skarpa förslag för att Landstinget Västmanland ska nå de mål som satts upp.

Västerås 30 maj 2016

För respektive partigrupp

Tomas Högström (M)

Helena Hagberg (L)

Birgitta Andersson (C)

Malin Gabrielsson (KD)

2. Målområde ”En drivande och stark utvecklingsaktör”

2.1 Regional utveckling

I och med att Landstinget Västmanland från och med 1 januari 2017 får en tydligare och lite större roll som regional utvecklingsaktör kommer nya uppgifter och krav att ställas på Landstinget Västmanland.

Förändringen innebär att det regionala utvecklingsansvaret åläggs landstinget. I och med övertagandet av utvecklingsansvaret från Länsstyrelsen övertar landstinget även berörd personal och anslagsmedel uppgående till cirka 34 miljoner kronor samt ansvaret för att fördela de så kallade 1:1-medlen.

Landstinget kommer även att vara en aktör tillsammans med övriga län i att fördela strukturfondsmedlen i östra mellansverige som uppgår för innevarande programperiod till 587 miljoner kronor avseende regionalfonden och 880 miljoner kronor avseende socialfonden.

Det formella beslutet saknas fortfarande och därmed står det heller inte klart exakt vilka medel som landstinget kommer att tilldelas för den regionala utvecklingen. Därför har Landstingsalliansen i denna budget inte räknat in dessa medel i planen och budgeten. I stället visar vi i denna plan vilken inriktning vi vill se i den regionala utvecklingen. Fördelningen av tillkommande medel kommer vi till i en kompletteringsbudget under hösten.

Regionaliseringen innebär också att landstingets organisation och beredningsprocess förändras. En strategisk beredning inrättas där landstingsledning och ledande kommunala företrädare bereder gemensamma frågor innan beslut tas i landstingsstyrelsen. Landstinget utträder även ur VKL och övertar personalansvaret för anställda vid VKL som arbetat med regionala frågor.

Landstingsalliansen anser att betydelsen av samarbete mellan länen runt Mälaren är av strategisk betydelse för hela Västmanlands utveckling.

Vi har sedan tidigare redovisat att vi gärna ser en regionbildning mellan Västmanland, Sörmland och Uppsala. Indelningskommittén har redovisat att de avser att lägga fram förslag om att en Svealandsregion bestående av Västmanland, Uppsala, Örebro, Dalarna, Gävleborg och Sörmland bildas med start 2019.

Det är med stor oro som vi nu ser en utveckling för att bilda region Svealand. Landstingsalliansen är enig om att en regionalisering 2019 varken är önskvärd eller möjlig.

Västmanland är en del av en arbetsmarknadsregion där rörligheten avseende kompetens och företag ökar. Länets största utmaning är kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det är av stor betydelse att länets olika aktörer; Länsstyrelsen, privata företag, organisationer, högskola och andra utbildare, landsting och kommuner samarbetar för att trygga kompetensförsörjningen.

För att skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt i hela länet vill Landstingsalliansen att beslut ska landsbygds-säkras. Att väva in landsbygdsperspektivet i beslutsprocessen är viktigt för att hela länet ska leva. Det är också en viktig parameter för hur Västmanland kan skapa en grön tillväxt där de gröna näringarna står i centrum. Genom att stödja och utveckla gröna idéer och grön omställning banar landstinget väg för att Västmanland ska uppnå nationella och internationella miljömål.

För att länet inte ska halka efter när det gäller den digitala utvecklingen måste Landstinget Västmanland ta sitt ansvar för att hela länet får en bredbandsutbyggnad av god kvalitet. Inte minst för att möta den utveckling som idag finns angående e-hälsa.

2.1.1 Upphandling ska stärka den regionala tillväxten

Landstinget Västmanland upphandlar årligen tillsammans med Landstinget Sörmland för cirka fyra miljarder kronor. En väldigt stor summa som gör landstinget till en stor och tung aktör i regionen. Att vara stor har sina fördelar och används dessa rätt kan många av de fyra miljarderna också bidra till stärkt regional tillväxt. Genom att upphandla innovativt och med en regional förankring stärks det regionala näringslivet med fler och växande företag och med fler arbetstillfällen.

Inom ramen för regionalt samarbete pågår sedan flera år ett arbete mellan landstingen i samverkanregionen om upphandling. Dessutom pågår ett utvecklingsarbete med Sörmland med en gemensam upphandlingsenhet. En viktig del för upphandlingsenheten är att göra landstingens verksamheter till bättre inköpare. En kompetens som idag det finns många brister kring.

2.1.2 EU-medel

Landstingsalliansen ser stora möjligheter för landstinget att söka EU-medel för att på så sätt finansiera kompetensutveckling av anställda. Genom att aktivt arbeta mot EU:s socialfond och andra program för utvecklingsmedel kan landstinget plocka hem medel i större utsträckning för en regional tillväxt i hela länet. Här finns också stora samarbetsmöjligheter med kommunerna för att också stärka deras utvecklingsarbete. En tjänst bör därför inrättas med inriktning på att söka EU-medel. Tjänsten ska på sikt finansiera sig själv genom de inkomna medlen.

Förslag till beslut:

- Att alla medarbetare med inköpsrätt ska genomgå utbildning i upphandling och affärsmässighet
- Att en tjänst inrättas för att öka regionens möjligheter att söka EU-medel för regional tillväxt

2.2 Kommunikationer

Utvecklade kommunikationer är A och O i att ge länets invånare och företag samt inte minst landsting och kommuner de bästa förutsättningar att utvecklas positivt. Landstingsalliansen och landstingen runt Mälaren arbetar tillsammans för att bygga upp ett storregionalt trafiksystem. De deltagande landstingen är överens om att utveckla samarbetet ytterligare. Upphandling för inköp av tåg, uppförande av depåer, införande av gemensamt biljettsystem och gemensamt ledningssystem pågår.

Betydande satsningar görs för att förbättra kollektivtrafiken i länets kommuner och i länet. Nya biogasdrivna bussar, nya busslinjer och ökad turtäthet är några av nyheterna. Resenärerna i Västmanland ger kollektivtrafiken i länet mycket gott betyg, vilket är ett tecken på att genomförda satsningar varit framgångsrika.

Ett viktigt område som får allt större betydelse är hur växlingen mellan olika färdmedel sker. Exempelvis buss och cykel, eller bil och tåg. Detta är särskilt viktigt för pendlare. För att underlätta för västmanländska pendlare vill vi undersöka möjligheten till kombinerade biljetter för buss/tåg och parkeringsplats.

Landstinget Västmanland måste intensifiera arbetet med att få till stånd en spårlösning vid Brattheden. Väl fungerande spårbunden trafik mellan Stockholm och Västmanland är av strategisk betydelse för länet. Långsiktigt är målet – fyrspår mellan Västerås och Stockholm.

Förslag till beslut:

- Att undersöka möjligheterna för kombinerad biljett för kollektivtrafik och bilparkering

2.3 Digitalt först!

Efterfrågan på e-hälsotjänster ökar och invånarnas förväntningar och krav blir allt större på vad de önskar kunna göra via sin dator eller telefon. Exempel på e-tjänster inom vården är att kunna förnya recept, boka om besökstid, få sjukintyg, virtuella vårdbesök, chatt med läkare och att kunna följa remissens väg.

Rätt använt kan den tekniska utvecklingen ge ett mer effektivt vårdutbud och en ökad patientmedverkan. Målsättningen ska vara digitalt först - det vill säga digitala tjänster ska vara förstahandsalternativ vid utveckling av

kontakter med medborgare och företag. Det gäller vård, kollektivtrafik och kultur.

Den digitala samverkan och samsynen över organisationsgränserna behöver öka inom länet och över nationen. Det innebär att även landstinget behöver anpassa sig till nationella överenskommelser och system, det vill säga sätta nationens gemensamma behov framför de egna. Här finns i dag brister i landstinget, vilket leder till dubbelarbete och bortkastade resurser.

Arbetet med länets gemensamma digitala agenda pågår. För att hålla ihop länet och för att underlätta för medborgarna – som inte bryr sig om vem som levererar e-tjänsterna - föreslår vi en för länets kommuner och landsting en gemensam app för samtliga typer av offentliga e-tjänster utifrån det nya konceptet "livshändelser".

Det finns också tekniksuga invånare att värna. Personer som behöver ytterligare stöd för att kunna använda e-tjänsterna. Vi föreslår ett kompetenslyft för denna grupp i samarbete med patientföreningar, brukarföreningar och studieförbund.

Utvecklingen mot ett större utbud av e-hälsotjänster ska vara långsiktigt hållbar, och utgångspunkten ska vara medborgarnas och vårdens behov snarare än IT-verksamhetens. Det behövs också en ny tydlig organisation kring e-hälsa och IT, där frågor som investeringstakt, finansiering, patientavgifter, driftskostnader, kommunikation, nyttoeffekter samt konsekvenser för införandet av nya tjänster har en naturlig plats.

Vi anser att mätetal som mäter digitaliseringens nyttoeffekter och bidrag till verksamhetsutvecklingen ska tas fram och kompletteras med mål för verksamheten. Det är en förutsättning för att prioritera investeringar som är till gagn för invånare och verksamhet.

Förslag till beslut:

- Att ta fram en "Västmanlands-app" för e-tjänster
- Att utreda ny organisation för e-tjänster och IT
- Att ett kompetenslyft riktat mot tekniksuga grupper genomförs tillsammans med patientföreningar, brukarföreningar och studieförbund
- Att mätetal för digitaliseringens nyttoeffekter införs

2.4 Kultur & utbildning

Länets kulturliv har betydelse för hälsa, för sammanhållning och för länets tillväxt. Kulturen spelar roll för länets attraktivitet. Landstingets engagemang och ekonomiska stöd till olika kulturformer bland annat teater, musik och idrott är därför välmotiverade.

Kulturupplevelser får inte vara en isolerad företeelse för några få. Tillgänglighet till kultur måste vara enkel även för de som befinner sig i landstingets slutenvård.

Att stärka kontaktytorna mellan kultur och näringsliv är angeläget för att minska kulturlivets beroende av stöd från den offentliga sektorn. Det finns en stor potential i att stärka den kreativa näringen i länet – inte minst för att öka mångfalden på arbetsmarknaden som idag domineras av teknik och offentlig sektor.

I genomsnitt är utbildningsnivån i Västmanland låg. Samtidigt finns i synnerhet i Västerås världsledande kompetens. För att länet ska vara attraktivt för näringslivet krävs att här finns kompetens att anställa, samtidigt spelar utbildningsnivå och möjlighet till anställning också stor roll för den enskilde individens hälsa. Det är därför angeläget med satsningar som säkerställer att fler klarar grundskola och gymnasium. Landstinget kan bidra till att fler klarar skolan genom att vården samverkar på ett bättre sätt med skola och föräldrar.

Tärna Folkhögskola och studieförbunden är viktiga arenor för att stödja folkbildningen. Verksamheten på Tärna kan utvecklas i samarbete med exempelvis arbetsförmedling, migrationsverket och närliggande kommuner. Det är också viktigt att elever som har haft problem med att klara sin skolgång får en dra chans att fullfölja sin utbildning. Landstinget ska arbeta för att samarbetet mellan kommunerna och folkhögskolan förbättras.

Det är viktigt för länet att landstingets samarbete med Mälardalens Högskola utvecklas. Högskolan med sin stora sjuksköterskeutbildning betyder mycket för landstingets förutsättningar att rekrytera personal. Tyvärr tvingas vi konstatera att utbildningen inte är anpassad till de krav och förutsättningar som är inom hälso- och sjukvården idag. Det har inneburit att landstinget tvingats erbjuda introduktionsår till nyutexaminerade sjuksköterskor. Landstinget måste inleda en dialog med högskolan om översyn av sjuksköterskeutbildningen så att den bättre förbereder eleverna för det arbetsliv som väntar.

En förutsättning för en god introduktion i arbetet inom hälso- och sjukvården är att landstinget klarar av att ge handledning till elever som gör sin praktik i landstinget eller påbörjar en nyanställning. Det gäller naturligtvis även för de läkare som gör AT och ST-tjänst.

Förslag till beslut:

- Att tillsammans med omkringliggande landsting/regioner arbeta för en gemensam Mälardalsorkester
- Att inleda en dialog med högskolan gällande översyn av sjuksköterskeutbildningen

2.5 Forskning & innovation

Det är glädjande att konstatera att landstinget tar personalens idéer kring innovation och utveckling på stort allvar. Genom att permanenta projektet som hette Innovationsslussen och som nu heter LTV Innovation ges hjälp och stöd till att utveckla idéer, testmiljöer och andra mer specifika projekt. Till ändamålet avsätter Landstingsalliansen 2 miljoner kronor per år under planperioden.

Att det bedrivs forskning inom landstinget är viktigt ur många aspekter. Det handlar om att bidra till den medicinska utvecklingen, men också för att landstinget ska vara en attraktiv arbetsgivare och för att vården i Västmanland ska bedrivas på ett säkert sätt.

Det är av största vikt att forskningens resultat kommer patienterna till gagn. Mer behöver göras för att dels sprida ny kunskap men också för att fasa ut gamla metoder. Lärcentrum är en viktig länk i att träna personalen i att använda de senaste metoderna. Ett annat sätt är att forskare kombinerar forskning med kliniskt arbete i vården inom en postdoc-tjänst. Landstingsalliansen föreslår inrättande av ytterligare en sådan tjänst.

Vidare anser Landstingsalliansen att det är nödvändigt med den översyn av organisation som pågår av utbildningsverksamheten och förutsätter att den nya organisationen kommer att placera kunskapsutvecklingen mer centralt i verksamheten.

Landstingsalliansen föreslår att en miljon kronor utdelas ur forskningsfonden, en fond som forskare aktiva inom Centrum för klinisk forskning, kan söka medel från för forskningsprojekt inom landstingets verksamheter. Oftast kombineras forskningen med kliniskt arbete och många av landstingets spetskompetenser har kunnat utvecklas ytterligare tack vare medel från fonden.

Förslag till beslut:

- Att avsätta två miljoner kronor per år till LTV Innovation
- Att utdela en miljon kronor per år ur forskningsfonden
- Att ytterligare en postdoc-tjänst inrättas

2.6 Miljö

Att minska landstingets miljö- och klimatpåverkan är en av de viktigaste strategiska uppgifter landstinget står inför. Det gör vi genom att bedriva ett målinriktat och ambitiöst miljöarbete i alla landstingets verksamheter.

Klimatkompensering är en effektiv åtgärd för att ekonomiskt styra och stimulera verksamheterna mot ett mer klimatsmart beteende. Klimatkompensering tas även upp i landstingets miljöpolitiska program för perioden 2013-2017, men har ännu inte införts i verksamheterna. Alliansen föreslår därför att verksamheterna åläggs att från 2017 klimatkompensera för den miljöpåverkan som resor och transporter tillskapar. Medel för ändamålet har reserverats i budgeten.

En viktig del av klimatarbetet är att reducera bilarnas negativa inverkan på miljön. Ett led är att ytterligare bygga ut kollektivtrafiken. Satsningar som vi nu gör. En annan del är att stimulera att fordonsparken förnyas och att fler elbilar används. Av den anledningen har vi föreslagit att laddstolpar sätts upp i anslutning till sjukhusen och att användandet är avgiftsfritt. Vi vill även se fler elbussar inom kollektivtrafiken, det minskar inte bara utsläppen utan sänker även bullernivån.

Landstinget är även en stor fastighetsägare och dessutom är många av fastigheterna väldigt energiintensiva. Därför är det av yttersta vikt att landstinget kontinuerligt jobbar med energieffektiviseringsåtgärder för att minska fastigheternas energibehov. Hur man tar till sig nya tekniker och hur lokaler används är exempel på områden som kan ge minskade miljökonsekvenser men också minskade omkostnader för fastigheten i sig. Att ställa krav på leverantörer av el och energi är ett kraftfullt sätt att ställa om landstinget och samhället till ett fossiloberoende energisystem. Det är Landstingsalliansens bestämda åsikt att det är en bättre väg att gå än att landstinget ska äga en solcellspark.

Genom att använda strategisk upphandling där miljökonsekvenser alltid finns med kan Landstinget Västmanland intensifiera såväl det egna som våra leverantörers miljöarbete. Miljökrav och miljöpåverkan bör ställas när det gäller all upphandling. Särskilt viktigt är att miljökraven ställs vid nybyggnationer av fastigheter. Klimatsmarta val gällande i såväl byggnadsteknik som byggmaterial ska vara en självklarhet där landstinget bygger nytt och bygger om.

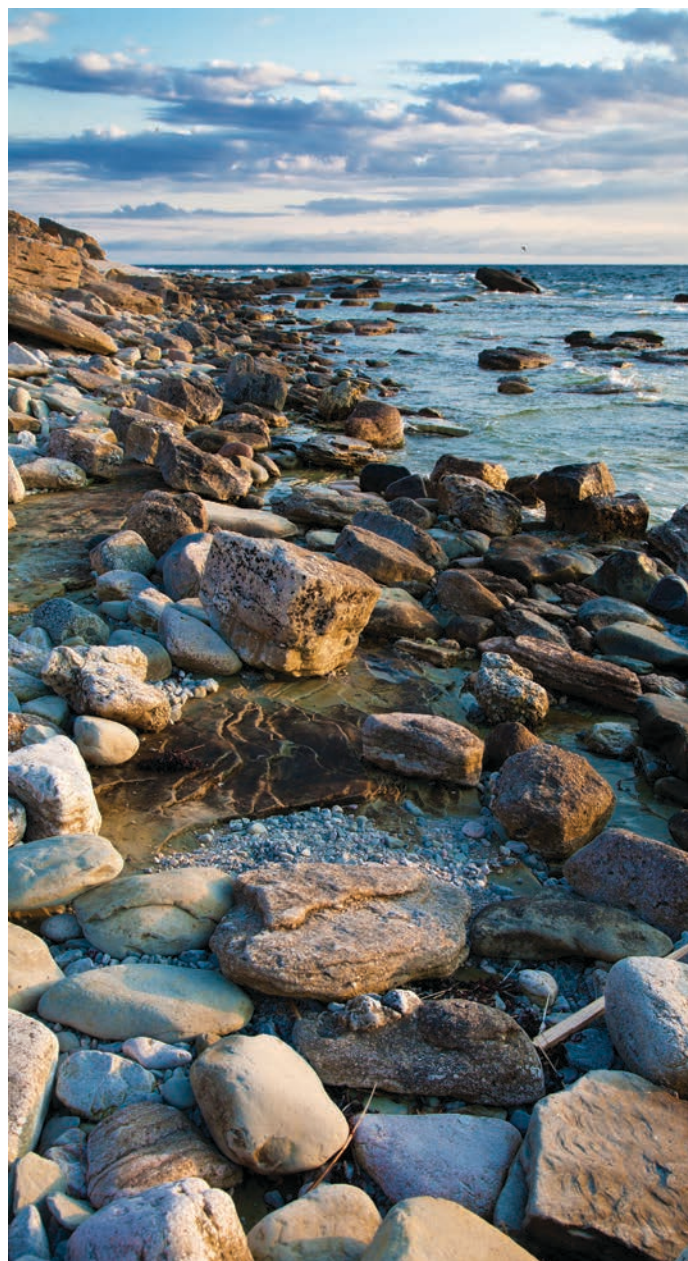
Landstingets arbete med miljö ska också omfatta åtgärder för att fler anställda väljer att inte ta bilen till jobbet utan istället väljer att åka kollektivt eller cykla.

Förskrivning av läkemedel är en självklar och nödvändig del inom all hälso- och sjukvård. Många läkemedel har dock inte bara en positiv läkande effekt utan även en negativ miljöpåverkan. Läkemedelsrester som kommer ut i naturen är ett hot mot våra vatten- och ekosystemen, därför är det viktigt att jobba aktivt med exempelvis minskad förskrivning av diklofenak. Förutom minskad och mer restriktiv förskrivning är det viktigt att jobba med information till patienter och medborgare om vikten av att lämna in överblivna läkemedel till apotek för destruktion.

Att minska förskrivningen av antibiotika är sedan länge ett inarbetat förfarande. Det behöver hållas i och fler läkemedel behöver hanteras restriktivt, för såväl hälsa som miljö.

Förslag till beslut:

- Att verksamheterna åläggs att från och med 2017 klimatkompensera för tjänsteresor
- Att ett miljömål ska vara att andelen avfall inom landstinget ska minska med 10%
- Att upphandlingar används som ett strategiskt verktyg för minskad miljö- och klimatpåverkan
- Att fler elbussar tas i drift, särskilt inom tätortstrafiken

3. Målområde ”En god och jämlik vård och hälsa”

3.1 Hälsoläget hos invånarna

Människors lika rätt och värde är utgångspunkten för ett målmedvetet folkhälsoarbete. För att landstinget ska klara målet att vara ett av de främsta landstingen i landet, behövs en förbättrad folkhälsa. Landstinget bör ge det stöd som den enskilde behöver för att kunna leva ett gott och hälsosamt liv.

Det finns en lång tradition av generella och allmänna hälsoundersökningar i Sverige vilket ökar jämlikheten i hälsa – exempelvis vaccinationsprogram, skolhälsovård, aortascreening och mammografi. Det finns en utmaning i hur satsningar ska riktas – antingen mot specifika grupper eller generellt. Här är evidens och hälsoekonomiska beräkningar viktiga att ta med i underlag för beslut liksom de specifika utmaningar som finns när det gäller just Västmanland.

Hälsoutvecklingen i Sverige har varit god, men det finns stora sociala och regionala skillnader. Några av de allvarligaste hoten mot folkhälsan är alkohol, tobak och narkotika, övervikt och brist på motion.

Att hälsoutvecklingen varit god avspeglar sig inte minst i att medellivslängden i Sverige fortsätter att öka. T ex har risken att dö i hjärtinfarkt nästan halverats de senaste decennierna. Statens folkhälsoinstitut har tagit fram fyra hörnpelare som främjar äldres folkhälsa. Dessa är: Social gemenskap och stöd, meningsfullhet, fysisk aktivitet samt goda matvanor. Landstinget Västmanland ska sträva efter att arbeta aktivt med dessa fyra hörnpelare i samverkan med länets kommuner.

Hälsan i länet är ojämlik, inte minst mellan kvinnor och män. Även ekonomiska resurser är ojämlikt fördelat mellan män och kvinnor. Kvinnor i Västmanland arbetar i mycket stor utsträckning inom offentlig sektor där deltid är vanligt. Män arbetar främst inom näringslivet eller som egna företagare. Ekonomi har stor inverkan på hälsa. Att öppna upp för möjligheten till fler arbetsgivare och även att starta företag inom vård- och omsorg är viktigt för att ge kvinnor och män lika goda ekonomiska möjligheter, vilket i sin tur kan jämna ut skillnader i hälsa.

Att det förebyggande arbetet likväl som det akuta arbetet runt våld i nära relationer fortsätter att prioriteras är en självklarhet i ett landsting som ska vara ett av de främsta.

I undersökningen Liv och Hälsa Ung redovisas en tydlig försämring av ungas hälsa. Särskilt stor är andelen flickor i högstadiet och gymnasiet som mår dåligt eller mycket dåligt, enligt enkätundersökningen som gjordes 2014. Det finns även en oroande trend nationellt och i Västmanland gällande ätstörningar och fetma. Att involvera såväl föräldrar som ungdomar i hälsoarbetet är en nyckelfaktor för att vända trenden. Det förebyggande arbetet bör tydligt riktas in på kost-, motions- och sömnvanor.

Ungdomsmottagningarna i länets alla kommuner är en viktig resurs för att ge ungdomar stöd på rätt nivå. På

samma sätt har barn- och elevhälsovården en unik möjlighet att bli centrum för de delar av folkhälsoarbetet som kan ge yngre barn en hälsosam start i livet. Att se till barns olika behov och förutsättningar är inte minst viktigt inom folkhälsoarbetet, därför ska den nationella vägledningen för barnhälsovård införas även i Västmanland.

Det finns en stor potential i att involvera fysioterapeuterna mer i det förebyggande hälsoarbetet inte minst i kombination med e-hälsotjänster. Vi ser därför med oro på den utveckling som sker i det rödgröna landstinget där tillgången till fysioterapeuternas kompetens kommer begränsas på grund av nytt regelverk.

Människan har såväl kroppsliga som själsliga och existentiella behov. Denna helhetssyn på mänskliga behov är en viktig del av Landstingsalliansens folkhälspolitik. Exempelvis bemötande, anhöriga och kultur spelar roll för hälsa och välbefinnande.

Civilsamhället och studieförbunden är naturliga samverkanspartners och en resurs som kan utnyttjas på ett mycket bättre sätt inte minst när det gäller den psykiska ohälsan.

Förslag till beslut:

- Att tillgängligheten till ungdomsmottagningarna ska öka i hela länet
- Att införa Lagen om valfrihet för fysioterapeuter i primärvården

3.2 Ett gott liv för alla

Landstinget Västmanland har under flertalet år arbetat utifrån visionen ”Ett gott liv för alla” Detta perspektiv är inte minst viktigt när det gäller personer med funktionsnedsättning, för människor som lever med kroniska sjukdomar och smärta, för de som genomgått svåra behandlingar och trauman eller för de som befinner sig i livets slut.

Svensk vård är fantastisk när det gäller att bota, så även den västmanländska, men när det gäller habilitering/rehabilitering och den palliativa vården finns fortsatt stora utmaningar. Det är lätt att patienter som inte längre befinner sig i akut behov av behandling prioriteras ned när resurserna är knappa.

Vi tror att det finns en stor potential i att förbättra vården för dessa personer dels genom att involvera patienterna själva mer via exempelvis e-hälsotjänster och dels genom att bättre ta tillvara civilsamhället. Men det handlar också om att prioritera mer resurser till den här gruppen patienter, t ex när det gäller eftervård för stroke och cancer.

3.3 Flyktingsituationen

Det stora antalet flyktingar som kom till Västmanland under 2015 har ökat behovet av olika hälso- och sjukvårdsinsatser som riktas till asylsökande och nyanlända med uppehållstillstånd.

En långsiktig planering behövs för att säkerställa den vård som kommer behövas längre fram. Det är viktigt att staten tar sitt ansvar för att landstinget ska kunna möta vårdbehoven. Exempel på vård där efterfrågan kan öka är den specialiserade vården för torterade och krigstraumatiserade patienter.

Landstinget Västmanland har svaga traditioner och rutiner att samarbeta med ideella aktörer. Här finns en stor potential för att nå flyktingarna på ett bättre sätt, arbeta sjukdomsförebyggande och för att påskynda integration.

Förslag till beslut:

- Att flyktingarnas framtida vårdbehov samt finansiering för detta utreds

4. Målområde ”Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare”

4.1 Personal- och arbetsgivarpolitik

Utmaningarna för Landstinget Västmanland när det gäller personalförsörjning är många och stora. Som ett första steg i att försöka komma till rätta med problemen, har landstinget satsat stort under 2015 på HR-frågorna. Dock kvarstår mycket arbete kring kompetensförsörjning, lönebildning och arbetsmiljö. Det är av yttersta vikt att arbetet görs med god kvalitet och transparens så att det tydligt framgår för personalen att det finns en hög grad av krisinsikt hos landstingsledningen och att landstinget driver en personalpolitik där det finns tydliga strategier för att förbättra deras arbetssituation.

4.2 Minska beroendet av hyrpersonal

Att landstinget i dag dras med stora personalrekryteringsproblem är ingen hemlighet. Behovet av hyrpersonal inom de båda vårdande förvaltningarna har ständigt ökat under de senaste åren och det är en utveckling som måste bromsas upp. 2015 betalade Landstinget Västmanland drygt 162 miljoner kronor för hyrpersonal, en ökning med 29% på bara ett år.

Ett av landstingets största problem handlar om att se till att behålla personal. Landstinget måste bli bättre på att ta reda på de bakomliggande faktorerna till varför många väljer att lämna landstinget för att börja arbeta hos privata hyrpersonalbolag eller söka sig till andra arbeten. Landstingsalliansen anser att landstinget måste bli bättre på att genomföra uppföljningssamtal. Idag sköts dessa samtal på ett undermåligt sätt och det är viktigt för landstinget att analysera orsaken till varför personal väljer att lämna sin anställning. Det är också viktigt att ta reda på vilka de största anledningarna är till att söka sig hit, så att de blir kända och spridda i hela organisationen.

Det pågår ett arbete genom SKL där landstingen gemensamt ska försöka fasa ut hyrläkarna från psykiatri. Landstingsalliansen anser att Västmanland ska vara

pådrivande i arbetet.

4.3 Läkarförsörjning

Inom primärvården och psykiatri har landstinget idag brist på specialistutbildade läkare. Förvaltningen för primärvård, psykiatri och rehabilitering försöker hela tiden att hitta nya vägar i syfte att klara läkarförsörjningen inom dessa två verksamheter. En viktig personalpolitisk åtgärd är då att tillvarata den kompetens som nyanlända har. Landstingsalliansen har i tidigare landstingsplaner kommit med förslag om hur det kan se ut, med särskilda satsningar på validering av utbildning och snabbspår av SFI där fokus legat på att lära sig svenska med inriktning på medicin.

En satsning har gjorts på att inrätta så kallade introduktionstjänster vid Oxbackens vårdcentral. Där ges sex läkare som är utbildade inom EU möjligheten att få mer praktisk kompetens under ett halvår. Under ett år ges därmed totalt 12 läkare möjligheten till kompetensutveckling inom allmänmedicin.

Som ett led att försöka få läkare utbildade inom EU att vilja arbeta just inom dessa två specialiteter, har en särskild satsning gjorts där fyra tjänster per år har inrättats. Syftet är att ge dessa läkare den komplettering som behövs för att de sedan ska kunna söka vidare till specialistutbildningen för sitt valda område. Därtill görs en satsning på att utöka antalet AT-tjänster generellt sett för hela sjukvården under planperioden.

4.4 Kompetensförsörjning

Personalen är landstingets viktigaste resurs. Därför måste landstinget våga satsa på sin personal. Kompetent och kunnig personal som trivs på sin arbetsplats är helt avgörande för att landstinget ska kunna erbjuda

västmanlänningarna en god och kvalitativ bra vård och service. För att personalen ska trivas och vilja vara kvar i landstinget är det viktigt att satsa på kompetensutveckling. Det handlar om kompetensutveckling såväl inom professionen som i ledar- och chefskap.

Landstinget ska använda sig av den kompetens som finns inom personalen och även prioritera att rekrytera ledarskapskompetens och inte enbart medicinsk kompetens till chefstjänster.

Mer behöver göras för att utveckla de olika professionernas karriärvägar inom vården – istället för att exempelvis sjuksköterskor lämnar vården för att göra karriär inom administrationen. Inte minst är de ekonomiska incitamenten – lönen – en viktig parameter här.

4.5 Oroande trend kring sjukfrånvaro

Det är mycket oroande att konstatera att sjukfrånvaron ökar och frisknärvaron minskar inom landstingets verksamheter. Sjukfrånvaron är störst hos kvinnor och personer äldre än 50 år. Samma trend finns inom frisknärvaron, det vill säga andelen anställda med högst fem dagars sjukfrånvaro under kalenderåret. Där visar resultatet för 2015 att frisknärvaron ligger långt från målet.

Landstingsalliansen föreslår att man analyserar hur stor del av sjukfrånvaron som kan härledas till arbetsmiljön.

4.6 Vårdnära administration & service

I den situation som landstinget befinner sig i när det gäller brist inom vissa yrkesgrupper, är det av största vikt att se till att den personal som finns arbetar med rätt saker. Sjuksköterskor ska göra det som sjuksköterskor är utbildade för, läkare ska göra det som åligger dem. Landstingsalliansen anser att det är helt bortkastade resurser att läkare och sjuksköterskor lägger sin tid på tidsbokningar, skicka kallelser eller annan administration som kan skötas av andra yrkesgrupper.

4.7 Möjlighet till natt- och helgtjänstgöring

Rätten att själv få välja tjänstgöringsgrad är en viktig frihetsreform. Ett viktigt steg på rätt väg och helt i enlighet med ett tidigare alliansförslag, är att alla medarbetare nu ges möjlighet att arbeta heltid om man så önskar. Landstingsalliansen anser att möjligheterna för personal som önskar att arbeta bestämda tider och veckoarbetspass ska i ökad utsträckning tillgodos. Det innebär att de som enbart vill arbeta på dagtid, ständigt natt, helg eller annan lösning i ökad utsträckning ska få sina önskemål tillgodosedda.

Rotationstjänstgöring ska även fortsättningsvis vara möjlig för den som så önskar. Avgörande i vilken omfattning och inom vilken tid som systemet kan införas är hur verksamheterna påverkas och lyckas med infasningen. Vi lägger också förslag om att höja den särskilda nattersättningen.

Förslag till beslut:

- Att säkerställa att uppföljningsamtal genomförs med personal som avslutar sin anställning i landstinget
- Att satsa på nya vägar till god läkarförsörjning genom att 6,3 mkr avsätts för ändamålet varje år under planperioden
- Att avsätta 25 mkr under 2017 för en personalpolitisk satsning inklusive löner och förmåner
- Att satsa 10 mkr på omställning och kompetensutveckling per år under planperioden
- Att avsätta 5 mkr per år under planperioden för introduktionstjänster på Oxbackens vårdcentral
- Att landstinget gör en genomlysning med syfte att minska beroendet av hyrpersonal inom alla yrkesgrupper
- Att upprätta landstingsövergripande rutiner för att säkra kontinuitet i vården trots hyrläkare
- Att införa natt- och helgtjänster
- Att utveckla arbetet med vårdnära administration och service
- Att verka för att ledarskapskompetens premieras vid chefsrekrytering
- Att landstingets strategiarbete kring personalförsörjning påskyndas
- Att analysera hur stor del av sjukfrånvaron som kan härledas till arbetsmiljön

5. Målområde ”En effektiv verksamhet av god kvalitet”

5.1 Västmanlands sjukhus och PPHV

Landstinget Västmanlands huvuduppdrag och viktigaste uppgifter samlas inom verksamheterna Västmanlands sjukhus och primärvård, psykiatri och habilitering. För landstingsalliansen är det viktigt att patienter och andra som kommer i kontakt med landstingets vårdande verksamheter får den vård som behövs, att den sker i rätt tid och av hög kvalitet. Det är tyvärr inte verkligheten idag. Landstingsalliansen efterfrågar därför och föreslår flera viktiga åtgärder för att utveckla vården vid våra sjukhus och vårdcentraler.

Landstingets hälso- och sjukvård brottas även med ekonomiska bekymmer och ökade problem gällande arbetsmiljö och sjukskrivningar. Det är för oss tydligt att de tillfälliga medel som anslagits en del verksamheter inte har gjort någon nytta. Utan istället är det verksamhetsutveckling, skarpa förslag och uppföljningsarbete som krävs för att få balans för såväl personal som ekonomi.

5.1.1 Vårdgaranti och patientens väntan

Landstingsalliansen ser vikten av och prioriterar satsningar mot en bättre vårdkvalitet och med högre tillgänglighet mot patienter och invånare. Ett stort problem som Landstinget Västmanland länge brottats med är att ge rätt vård i rätt tid. Alliansen vill därför inrätta en stödfunktion för såväl patienter som verksamheter i form av ett vårdgarantikontor. Vårdgarantikontoret tar över det ansvar som i dag ligger på kliniker att hitta alternativa vårdgivare i de fall där Landstinget Västmanland inte klarar av att ge vård i enlighet med vårdgarantin.

Landstingsalliansen anser att Landstinget Västmanland ska vara bland de främsta i landet när det gäller att ge god vård i rätt tid. Nya skärpta regler ska införas som innebär vård inom 0, 7, 40 respektive 60 dagar. För att ännu tydligare sätta rätt vård i rätt tid i fokus inom Landstinget Västmanlands verksamheter vill Landstingsalliansen införa ett system där de kliniker som bäst klarar vårdgarantin får en bonus för detta. Sedan kömiljarden togs bort ökar nu väntetiderna igen.

Kötider och väntan sätter även sina spår hos dem landstingets verksamheter är till för – patienterna. Många gånger måste patienter, i onödan, kontakta vården för att förvissa sig om att hens remiss eller tidsbokning inte fallit ur systemet. Väntan och ovissheten om vad som händer kräver mycket av patienten och där kontakten med vården är alldeles för snarig och otillgänglig. Landstingsalliansen vill därför stärka stödet för patienter och anhöriga genom så kallade patientlotsar, där patientlotsen kan vara den fasta vårdkontakten som ger trygghet i vårdkedjan.

Förslag till beslut:

- Att inrätta ett vårdgarantikontor, för att erbjuda fler patienter vård inom vårdgarantins gränser.
- Att anslå 15 miljoner 2017 för att införa en intern ”kömiljard” som stärker och tydliggör vikten av tillgänglighetsarbetet.
- Att inrätta patientlotsar vid samtliga sjukhus och inom primärvården för att stärka patient- och anhörigstödet.

5.1.2 Patienter tvingas kvar i vården

De mest sjuka äldre är en patientgrupp som är extra viktig att värna om. Äldre som är drabbade av flera olika sjukdomar spenderar ofta långa, ibland onödigt långa, vistelser på sjukhusen. De är ofta återkommande patienter där återinläggningsgraden är hög.

För att öka kvaliteten på vården till äldre och multisjuka har Landstingsalliansen tidigare föreslagit ett tätare samarbete mellan landstinget och länets kommuner, bland annat genom att låta läkare ronda på äldreboenden. Ett förslag som vi anser borde undersökas vidare för att se hur ett införande skulle kunna ske.

Ett annat problem som drabbar äldre patienter är att de blir kvar på sjukhusen trots att de är medicinskt färdigbehandlade. Detta beror på främst två faktorer – en anledning är att kommunerna har alldeles för lång tid på sig för att utföra vårdplanering. Här ser vi fram emot ändringar från den nationella nivån, som innebär ett kortat antal dagar innan vårdplanering måste ske men också att helger och helgdagar räknas in i den tiden. Den andra är att det saknas korttidsplatser eller andra former av vårdplatser i kommunerna dit de färdigbehandlade patienterna kan flyttas, om de inte klarar sig själva i hemmet. Detta är ett problem för landstinget i form av att vårdplatser upp-tas av patienter som egentligen inte ska vara där och det är knappast till gagn för patienten som tvingas kvar på sjukhus en längre tid än nödvändigt. I väntan på att kommunerna tar sitt ansvar och bygger ut sina vårdplatser för denna typ av patienter föreslår alliansen att landstinget inrättar ett antal utskrivningsplatser. Utskrivningsplatserna är en enklare vårdform och genom att flytta patienterna till dessa frigörs vårdplatser till de patienter som faktiskt är i behov av specialiserad sjukhusvård.

Förslag till beslut:

- Att skärpa gränserna för vårdgarantin till 0, 7, 40 respektive 60 dagar

Förslag till beslut:

- Att anslå 10 miljoner kronor 2017 för att inrätta 20 utskrivningsplatser vid Västmanlands sjukhus

5.1.3 Tillgänglig vård i hela länet

För att erbjuda alla länsinvånare en jämlik vård förutsetts det att landstinget bedriver vård i hela länet, i egen regi eller i privat regi genom entreprenad. Landstingsalliansen välkomnar flera utförare och vårdgivare och anser att det bidrar positivt till kvaliteten och tillgängligheten för vården i länet.

För att öka tillgängligheten och patientsäkerheten vill Landstingsalliansen snarast införa ett gemensamt journalsystem för samtliga vårdgivare i Västmanland.

Vård i hela länet handlar i första hand om en väl utbyggd primärvård som svarar mot patienters och befolkningens behov. Men det handlar också om närhet till specialistvård som kan ges på sjukhus eller i vissa fall i hemmet. Länsdelssjukhusen är en viktig resurs som landstingsalliansen vill utveckla. För att länsdelssjukhusen ska kunna ge en kvalitativ vård och kunna attrahera duktiga medarbetare krävs ett strukturerat och strategiskt tänk kring hur och vilken vård som organiseras på länsdelssjukhusen. Allt kan inte göras på mindre sjukhus. Då gäller det att vara bra på det man faktiskt gör. Landstingsalliansen har därför lagt förslag om att utveckla dagkirurgin i Köping.

Från Landstingsalliansen ser vi med oro på hur allt fler invånare, såväl yngre som äldre, blir överviktiga. Det tar sig uttryck genom att allt fler obesitasoperationer genomförs och en ökad psykisk ohälsa. Vi föreslår att nuvarande överviktsenhet utvecklas till att även omfatta förebyggande åtgärder.

Ett betydelsefullt arbete pågår i landstinget med att erbjuda invånarna möjligheter till gynekologisk cellprovskontroll och mammografi. Mammografi är från 1 juli 2016 kostnadsfritt för västmanländska kvinnor och en utvärdering bör ske om antalet undersökningar ökat sedan dess. Landstingsalliansen föreslår att ytterligare insatser ska övervägas utifrån den föreslagna utvärderingen för att få fler att genomgå förebyggande kontroller.

Psykiatrin i Västmanland brottas med en rad problem. Från Landstingsalliansen har vi varit tydliga under flera år att psykiatrin behöver förstärkas, inte nedrustas. Den nedläggning av Lövhagaenheten som är beslutad ser vi med stor oro på. Vi anser att utslussningsmöjligheter för de patienter som inte är så psykiskt sjuka att de behöver ligga inlagda på sjukhus måste finnas i någon form.

Vi anser att det behövs ett omtag och ett bättre underlag kring psykiatrins vårdplatser, utskrivningsrutiner, öppenvård, samarbetet med kommunerna och samarbete med andra landsting.

Barn- och ungdomshälsan är betydelsefull för landstinget och dess invånare. Utifrån den spännande forskning som bedrivs i Västmanland finns det goda förutsättningar att etablera ett Barn- och ungdomspsykiatriskt centrum med inriktning på slutenvård i Landstinget Västmanland.

Vi föreslår även att landstingets rättspsykiatriska klinik utvecklas till ett rättspsykiatriskt centrum. Det bör ske i nära samarbete med Centrum för klinisk forskning.

För primärvårdens del vill landstingsalliansen se ett utökat ansvar för den mobila familjeläkarenheten. Det mobila familjeläkarteamet tillkom på initiativ från Landstingsalliansen, men där dess möjligheter idag långtifrån nyttjas optimalt. Idag är teamet mest ett dyrt sätt att upprätta dödsattester på, det är inte hållbart anser vi och vill därför se över uppdraget och utveckla det.

Landstinget Västmanlands politiska majoritet har beslutat att driften av Bergslagssjukhuset ska övertas av landstinget. Entreprenaden upphör. Vi anser att verksamheten har fungerat bra i överensstämmelse med avtalet mellan entreprenören Mitt Hjärta och landstinget. Vi tvivlar på att landstinget bättre skulle sköta verksamheten än entreprenören. När landstinget tidigare drev Bergslagssjukhuset var befolkningen inte nöjda, personalen missnöjd och ekonomin visade på ständiga underskott. Landstingsalliansen föreslår därför att landstinget fattar ett nytt beslut och upphandlar driften av Bergslagssjukhuset.

Förslag till beslut:

- Att säkerställa att det finns AH-team vid landstingets alla sjukhus.
- Att utvärdera Mobil familjeläkarenhet
- Att anslå fyra miljoner kronor för utveckling av den dagkirurgiska verksamheten vid Köpings sjukhus
- Att inrätta ett rättspsykiatriskt centrum
- Att inrätta ett Barn- och ungdomspsykiatriskt centrum

5.2 Habilitering & rehabilitering

En välutbyggd och patientcentrerad rehabilitering och habilitering är viktig för att patienter snabbt ska komma tillbaka till den vardag man hade innan sin sjukdom. En patientcentrerad rehabilitering är också en tillgänglig rehabilitering, därför anser landstingsalliansen att flexibla och mer generösa öppettider för rehab-patienter är en självklarhet.

Landstingsalliansen anser att ett arbete ska påbörjas i landstinget som innebär att värdet av den utrustning som landstinget tillhandahåller patienter/brukare ska bli tydligare. Det skulle leda till att patienter/brukare blir mer aktsamma, minska svinnet och skynda på återlämnandet.

Det finns många patienter som lider i onödan idag pga av svåra sår som inte läker eller behöver väldigt lång tid för att läka ut.

Kroniska sjukdomstillstånd kräver särskilda insatser och för att snabbare ge dessa patienter hjälp föreslår Landstingsalliansen att ett sårvårdscentrum inrättas.

Landstinget Västmanland och särskilt Västmanlands sjukhus Köping, i samarbete med Bergslagssjukhuset Mitt Hjärta, har en flerårigt prisad strokesjukvård.

Sjukhusen har fått nationella utmärkelser flera år i rad för sina snabba och effektiva insatser till personer som drabbas av en stroke. Stroke är dock en sjukdom som påverkar den drabbades fortsatta liv, i större eller mindre omfattning och därför är den efterföljande rehabiliteringen väldigt viktig.

Är Landstinget Västmanland i nationell topp gällande omhändertagande av strokesjuka så är landstinget det tyvärr inte när den långsiktiga rehabiliteringen jämförs. I detta avseende behöver Landstinget Västmanland förbättra sig avsevärt för att kunna ge drabbade patienter bättre möjligheter att komma tillbaka till en fullvärdig vardag efter sin stroke. Det handlar om planering, typ av insatser och hur och var rehabiliteringen utförs som måste bli bättre.

Språkträning är en viktig del där landstinget måste bli bättre och erbjuda fler insatser för dessa patienter. Landstingsalliansen har länge drivit på för att få till en rehabiliteringskurs för afatiker i samband med Tärna folkhögskola. Det skulle kunna vara ett sätt att stärka rehabiliteringsmöjligheterna. Ett annat sätt att öka möjligheten till rehabilitering och habilitering är att införa valmöjligheter för patienten vilken vårdgivare den kan välja för rehabilitering eller habilitering.

Förslag till beslut:

- Att rehabpatienter ges större möjlighet att träna på flexibla tider
- Att anslå tre miljoner för inrättandet av ett sårvårdscentrum
- Att införa valmöjligheter för rehabilitering och habilitering

5.3 Kost

Landstingets kostverksamhet har under 2015 belönats med flera utmärkelser för sitt sätt att producera patientmat. Det är glädjande att förvaltningens verksamhet uppskattas, men värt att notera att det är processen som maten framställs genom som prisats, inte maten i sig.

Trots framgångarna under 2015 dras förvaltningen med ett underskott för patientmat på -3,1 mkr. Underskottet beror framförallt enligt årsredovisningen på minskat antal sålda patientmatportioner. Andra orsaker till underskottet är högre kostnader för reparation och underhåll, högre sjukskrivningar samt införandekostnader för konceptet.

Verksamheten är sedan ett antal år medveten om att Uppsala planerar för ett eget kök. Tyvärr saknas det beredskap och en långsiktig planering hur verksamheten hanterar en situation om Uppsala gör verklighet av sina planer. Det finns stor utnyttjad tillverkningskapacitet i Sveaköket på sjukhusområdet i Västerås. Arbete pågår för att hitta andra offentliga verksamheter att leverera till. Detta arbete behöver intensifieras.

Förslag till beslut:

- Att Kost ges i uppdrag att redovisa nödvändiga åtgärder för budget i balans innan avtalet med Uppsala upphör

5.4 Folktandvården Västmanland AB

FTV är ett av landstinget helägt bolag som bedriver allmäntandvård och sjukhustandvård i länets samtliga kommuner. Under 2015 fick 71 259 barn och 127 319 vuxna vård på någon av Folktandvårdens kliniker. Dessutom fick 2902 asylsökande vård, bland annat vid det nyöppnade Centrum för asyltandvård i Virsbo. Patientenkäter visar att patienterna, som också kan betraktas som kunder, är generellt nöjda med den vård FTV ger.

I Västmanland förekommer en viss skillnad i tandhälsa mellan socioekonomiska grupper. Olika satsningar görs för att jämna ut ojämlikheten. Särskilt viktigt är att se till att barnens munhälsa blir jämlik. Det pågår därför en satsning tillsammans med elevhälsan i Västerås, som tar fokus på att identifiera så kallade riskindivider, dvs barn och ungdomar som inte har någon kontakt med munhålsvård. Ett liknande projekt finns runt om i länet där Folktandvårdens medarbetare besöker skolor för att prata om munnens betydelse för hälsan och att den ska betraktas som en del av kroppen.

Under det senaste året tecknade 935 personer så kallade friskvårdsavtal, vilket innebär att efter en bedömning av munhälsan, betalar man ett belopp per månad till FTV för sitt framtida behov av tandvård. Totalt har 3083 personer tecknat sådant avtal. Det är alltså en mycket liten del av Folktandvårdens patienter som har gjort det. Anledningen till det svala intresset bör analyseras. Kanske behövs rikad information om avtalets fördelar och innehåll, för att väcka intresse hos fler patienter att teckna avtal. För att stimulera sådan utveckling, föreslår Landstingsalliansen att kliniker som lyckas få fler att teckna sig för friskvårdsavtal också ska premieras för det.

Förslag till beslut:

- Att FTV ges i uppdrag att premiera de kliniker som är framgångsrika när det gäller att få fler patienter att teckna friskvårdsavtal

6. Målområde ”En stark och uthållig ekonomi”

Landstinget står inför stora utmaningar under planperioden som på ett avgörande sätt kommer att påverka landstingets ekonomiska förutsättningar:

- Ökande befolkning med ett stort inslag nyttillkommande
- Oroande hög kostnadsutveckling
- Stigande läkemedelskostnader
- Pensionsavgångar
- Svårigheter att rekrytera vårdpersonal
- Stora investeringar i fastighetsbeståndet
- Ökande lokalkostnader
- Underskott i kärnverksamheterna
- Resursfördelning

Landstingsalliansen anser att landstinget ska leva upp till kravet om god ekonomisk hushållning. Det innebär att det ekonomiska resultatet ska uppgå till 157 mkr respektive är under planperioden.

Tyvärr tvingas Landstingsalliansen konstatera att i förslaget från landstingsledningen till budget och plan för perioden 2017-2019 är det mest tomma ord om hur viktigt det är att inte skjuta över kostnader och åtaganden till kommande generationer. Trots att landstingsledningen själva lyfter fram hur betydelsefull det är att leva upp till kravet om god ekonomisk hushållning väljer de att inte uppfylla kraven.

Resultatet för verksamhetsåret 2015 innebar glädjande nog att landstinget klarade av att nå målet om god ekonomisk hushållning. Resultatet räddades av ökande statsbidrag och engångsersättningar som omsättning av landstingets pensionsportfölj och AFA-medel och inte genom ett aktivt arbete för nå landstingets mål.

Behovet av fastighetsinvesteringar är stort. Tyvärr ser vi en utveckling som innebär att investeringskostnaderna skenar. Det leder enligt vår mening fram till att landstinget måste se över och omprioritera i investeringsplanen. Det kan innebära att investeringar skjuts på framtiden eller att omtag görs för att hitta andra lösningar. Det ställer också ökade krav på resultat, vilket landstingsledningen bortser från.

Tyvärr finns anledning att ifrågasätta hur effektiva landstingets egna verksamheter är i arbetet med att erbjuda västmanlänningarna hälso- och sjukvård. Allmänt konstateras att produktiviteten vid svenska sjukhus är låg i jämförelse med övriga nordiska länder. Landstingsalliansen har sedan tidigare efterlyst redovisningar och nyckeltal som visar effektivitet och produktivitet i den västmanländska hälso- och sjukvården. Vi föreslår därför att en sådan genomlysning genomförs.

Ett mycket viktigt strategiskt beslut som vi anser att landstinget måste ta – är att peka ut vilka spetsområden inom hälso- och sjukvård i Västmanland som landstinget ska vara ledande inom. I och med det har vi också möjligheter att i större utsträckning och på ett mer strukturerat sätt sälja vård till andra vårdgivare. Det skulle t ex innebära ökande intäkter för Västmanlands sjukhus på

30 miljoner kronor.

En konsekvens är att Landstinget Västmanland med den typen av åtgärder har större förutsättningar att framstå som en intressant och dynamisk arbetsgivare för vårdpersonal. Det skulle då leda till att fler söker anställning i landstinget och att behovet av hyrpersonal minskar. Syftet med att peka ut prioriterade områden är också att landstinget måste förbereda sig på den strukturomvandling som kommer att ske.

Landstingsalliansen ser med oro på hur allt fler verksamheter återtas i landstingets regi på lösa grunder. Under 2016 har man beslutat att återta läkemedelsförsörjningen i egen regi trots att de ekonomiska konsekvenserna inte är utredda eller väntas vara positiva. Landstingsalliansen vill i stället se en ny upphandling på området.

Landstingsalliansen anser att avgifter har en styrande effekt samtidigt som intäkterna positivt bidrar till att finansiera verksamheterna. Vi föreslår att avgiftssystemen i landstinget ses över i syfte att öka intäkterna och för att göra avgifterna mer enhetliga. Ett exempel på åtgärder som bör övervägas är att införa avgift för personer som färdigbehandlats av ambulanspersonal. Alliansen vill se ett digitalt högkostnadskort – en förutsättning för det är mer enhetliga patientavgifter.

En betydande del av landstingets kostnader är hänförliga till organisation, ledning och administration. Landstingsalliansen anser att ökande effektiviseringskrav måste gälla för landstingsledningen och har därför dragit ner ramen för landstingskontoret. Vi lägger samtidigt förslag om en total genomlysning av hela landstingets ledningsorganisation, inklusive IT och e-hälsa.

Förslag till beslut:

- Att landstinget ska leva upp till kraven om god ekonomisk hushållning under budget- och planperioden
- Att det ekonomiska resultatet för 2017 fastställs till 157 miljoner kronor och för perioden 2018-2019 till 157 miljoner kronor för respektive år
- Att genomlysna landstingets ledningsorganisation under 2017
- Att införa avgifter för personer som färdigbehandlats av ambulanspersonal
- Att öka intäkterna av såld vård
- Att se över och omprioritera investeringsbudgeten

7. Tabeller

Ramar

	Ram	Ram	Plan	Plan
	2016	2017	2018	2019
Nettokostnader inkl interna poster, i miljoner kronor				
Landstingsstyrelsen som driftnämnd				
Västmanlands sjukhus, ram	3 718,6	3 975,4	4 124,2	4 299,4
Extra ersättning Västmanlands sjukhus	100,0			
Primärvård, psyki- atri och habiliter- ingsverksamhet	738,1	793,7	820,0	852,6
Verksamhets och ledningsstöd	37,4	40,3	40,7	41,3
Landstingsstyrelsen som strategisk styrelse				
Landstingskontoret	2 164,7	2 311,1	2 390,3	2 414,0
varav Vårdval	1 278,7	1 419,0	1 490,7	1 569,8
Kollek- tivtrafiknämnd	261,3	270,7	279,9	291,4
Politisk verksamhet och patientnäm- dens kansli				
Patientnämnden inkl kansli	4,0	4,9	5,1	5,3
Förtroendevalda och bidrag till politiska partier	35,0	35,0	36,2	37,7
Landstingsrevi- sionen	4,6	4,7	4,9	5,1
Summa fördelat till verksamheter	7 063,7	7 435,8	7 701,3	7 946,8
Anslaget till land- stingsstyrelsens förfogande	272,2	280,8	255,5	275,7
SUMMA VERKSAMHET	7 335,9	7 716,6	7 956,8	8 222,5
Gemensamma kost- nader och intäkter	149,6	167,0	176,6	229,5
SUMMA DRIFT- BUDGET	7 485,5	7 883,6	8 133,4	8 452,0

Specifikation av anslaget till landstingsstyrelsens förfogande

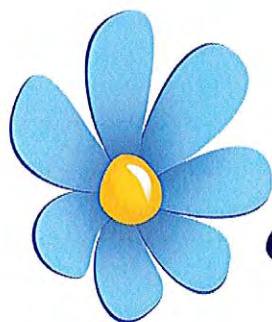
Belopp i miljoner kronor	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Landstinget Västmanland innovation	2,0	2,0	2,0	2,0
Utdelning forskningsfonden	1,0	1,0	1,0	1,0
Omställning och kompetensutveckling	10,0	10,0	10,0	10,0
Satsningar på läkarförsörjningen	6,3	6,3	6,3	6,3
Personalpolitiska medel inkl strategi för löner och förmåner	20,0	25,0	28,4	31,5
Mottagning för hemlösa i Köping	0,3	0,3	0,3	0,3
Riktade hälsoundersökningar en åldersgrupp	1,5	3,3	3,3	3,3
Utökning ett hälsocenter, avvakta utvärderingen		0,0	0,0	0,0
Introduktionstjänster Oxbackens vårdcentral		5,0	5,0	5,0
Vaccination mot Rotavirus och hepatit B i det allmänna barnvaccinationsprogrammet samt vaccination A och B för män som har sex med män, förutsatt beslut av LF		2,0	2,0	2,0
Kortare väntetider i cancervården förutsatt statsbidrag	13,4	10,9	10,3	
Kvinnosjukvård specialist och primärvården, förutsatt statsbidrag	10,7	13,3	13,3	13,3
Utveckling av den sjukhusanslutna hemsjukvården	6,6	6,6	6,6	6,6
Tillnyktringsenhet		6,0	6,0	6,0
E-hälsa	10,0	10,0	10,0	10,0
Kostnader papperslösa o gömda - motsvarar statsbidraget	8,1	8,1	8,1	8,1
Utveckla VNS och VNA		2,1	2,1	2,1
Ökade hyreskostnader		5,0	10,0	15,0
Utökning kollektivtrafiken		15,0	24,0	32,0
1) Jourmottagning primärvården	12,0			
1) Ambulansdirigering	7,1			
1) Läkemedel Hepatit C	20,0			
1) Kostnadsfria glasögon barn och unga upp till 19 år	3,2			
1) Kostnadsfria läkemedel barn och unga	11,0			
1) Satsning primärvården	15,0			

1) Kostnadsfri mammo- grafi 40 - 74 år från 1 juli 2016	2,6			
1) Barn och ungdomspsy- kiatri, fanns med i LS anslag fr 2017				
1) Tandvårdssatsningen, fanns med i LS anslag fr 2017				
2) Valideringar utländska vårdutbildningar	5,0			
3) Tillgänglighetsats- ningar	25,0			
4) Satsningar enligt professionsmiljarden, förutsatt statsbidrag	26,8			
Satsningar kvinnosjuk- vården förskottsutbetal- ningen 2015, förutsatt statsbidrag	5,3			
Utskrivningsplatser		10,0	5,0	5,0
Patientlots vårdgaranti- kontor		8,0	8,0	8,0
Nattsjänstgöring, huvud- handledare		8,0	8,0	8,0
Utveckling överviktsen- het → VS		1,0	1,0	1,0
Mobil familjeläkare		1,0	1,0	1,0
Kömiljoner		15,0	0,0	0,0
Utveckling dagkirurgi		4,0	4,0	4,0
Klimatkompensation tjänsteresor		1,0	1,0	1,0
Särvårdscentrum		3,0	3,0	3,0
Förändring resultat *		47,0	37,0	82,0
Summa reserverat	222,9	229,9	216,7	267,5
Buffert/Egentligt oför- utsett	49,3	50,9	38,8	8,2
Summa till landstingssty- relsens förfogande	272,2	280,8	255,5	275,7
1) Utlagt i ram från och med 2017				
2) Finansiering av validering av utländska vårdutbildningar sker fr o m 2017 inom avsatta personalpolitiska medel				
3) Medel för att förbättra tillgängligheten finns i förvaltningarnas ram från 2017				
4) Ingår i det som tillförts ramarna				
* enl Alliansens Budgerade resultat				

Budget 2017

MED VÅRDEN I FOKUS

Politiska inriktningsmål 2017-2019

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Innehåll	
Förord	3
Vision	4
Din hälso- och sjukvård i Västmanland	5
Vårdköer	6
Tillgänglighet.....	6
Patientsäkerhet.....	7
Hälsocenter.....	8
Psykiatri	8
Primärvården	9
Personal.....	10
Bemanning.....	11
Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling	11
Vård på lika villkor.....	13
Tandvård.....	13
Kultur.....	14
Kollektivtrafik för alla	15
En region i utveckling	16
Region Västmanlands regionala utvecklingsansvar.....	16
Fullmäktiges beslut om budget.....	17
Sverigedemokraternas förslag till fullmäktiges beslut	17
Ekonomiskplan 2017- 2019.....	19
Resultaträkning	19
Ny strukturfördelning av ramar.....	21
Specifikation av anslaget till landstingsstyrelsens förfogande.....	24
Investeringar	25
Kassaflödesbudget	25
Balansbudget.....	26

Förord

Sverigedemokraterna jobbar utifrån medborgarens samlade behov inom regionens samtliga ansvarsområden. Det skall vara enkelt och prisvärt att resa kollektivt till arbete, skola och fritid. En lättillgänglig och högkvalitativ vård där patienten är i centrum. Ett kulturutbud anpassat för de stora massorna och inte för en smal kulturelit. En evidensbaserad, ändamålsenlig, säker och tillgänglig vård ska ges på lika villkor för alla skattebetalare. Sverigedemokraterna sätter upp tydliga mål: hög tillgänglighet, god kvalitet, hög effektivitet samt ekonomiskt ansvarstagande.

Sjukvården är en av de viktigaste delarna i det välfärdssamhälle vi byggt upp och lever i. Med sjukvården som främsta uppdrag har Landstinget Västmanland ett övergripande ansvar för invånarnas hälsa. Sverigedemokraterna kommer alltid att ställa investeringar inom landstingets andra ansvarsområden i relation till sjukvårdens behov.

En god ekonomisk hushållning skall vara ett självklart krav inom Region Västmanland. Skattemedel skall användas på bästa möjliga och ansvarsfulla sätt där medborgare får tillbaka en så stor del som möjligt genom rättvis, god vård och service. Att överskrida de resurser som ställs till förfogande är att skuldsätta kommande generationer. Hushållning med våra gemensamma resurser handlar också om vår miljö och levnadsvillkor, att se på dem ur ett framtidsperspektiv.

De mänskliga rättigheterna ska vara okränkbara, vilket innebär att de gäller var och en, oavsett etnisk-härkomst, kön, språk, religion, sexuell läggning, politisk uppfattning eller social ställning. Alla individer ska bli bemötta med respekt inom landstinget oavsett om du är patient, anhörig eller personal.

Alla människor ska erbjudas vård efter behov och arbetsföra ska betala för sig genom skattsedeln och genom att erlägga likvärdig patientavgift. Tyvärr är inte detta en realitet idag. Samtidigt som många skattebetalare inte har råd med nödvändiga läkarbesök, mediciner eller tandvård, så kan personer som vistas illegalt i landet få kraftigt subventionerade priser inom dessa områden, med en maxkostnad på 50 kronor. Detta ser vi som ett hån mot våra äldre och låginkomsttagare. I Sverigedemokraternas Sverige behandlas alla medborgare likvärdigt och vi kräver därför att detta upphör omedelbart.

Personalen är regionens viktigaste resurs. Region Västmanland ska vara en attraktiv arbetsgivare med bra arbetsmiljö, karriärmöjligheter och en skälig lön för det utförda arbetet. Detta dokument är inte i första hand en beskrivning av regionens samtliga verksamheter eller en djupdykning i detaljförklaring utan inriktar sig i en textform mot vår vision av vad vi vill se för utveckling av Region Västmanland och vilken inriktning vi vill gå mot.

För Sverigedemokraterna i Region Västmanland

Maria Liljedahl, Oppositionsråd

Vision

Sjukvården är en av de viktigaste delarna i vårt välfärdssamhälle. Med sjukvård som främsta uppdrag har landstinget ett övergripande ansvar för Västmanlänningarnas hälsa. Att vi har ett skattefinansierat sjukvårdssystem som garanterar varje medborgares rätt till en god hälsa är en grundsten i det välfärdssamhälle vi vill fortsätta att utveckla.

Sverigedemokraterna är som partinamnet antyder ett demokratiskt parti med hjärta för Sverige. Socialkonservatism och nationalism är vägledande politiska ideologier för all politik som vi utformar. Vi arbetar aktivt för att Landstinget Västmanland (efter 2016 Region Västmanland) ska leva upp till att alla människor ska behandlas lika och därmed motarbeta all form av diskriminering och särbehandling.

Alla som besöker våra sjukhus ska känna sig trygga med den vård som ges och sjukhusens miljö skall vara välkomnande och läkande. Bemötandet mot patienter och anhöriga skall vara professionellt och personalen skall ha de förutsättningar som detta kräver. En rimlig arbetsbörda ger personalen denna möjlighet. Landstinget Västmanland ska också vara en garant för en lättillgänglig och högkvalitativ vård.

Den rådande visionen om det mångkulturella samhället har satt avtryck i sjukvårdens innehåll där Region Västmanland bl.a. erbjuder omskärelse av friska barn som en del av den skattesubventionerade vården. Vi menar att sjukvård ska ges till dem som är i mest behov av den, och när regionen ger plats åt omskärelser av friska barn så sker det på bekostnad av andra patienters tillgång till vård. Region Västmanland ska i vår mening inte bli ett instrument för utformandet av det mångkulturella samhället vare sig inom sjukvårdens väggar eller i kulturpolitikens vision.

Sverigedemokraternas uppfattning är att Västmanlands kulturarv är värt att bevara och göras tillgänglig för medborgaren. Vårt gemensamma kulturarv utgör en grundsten i vår gemensamma identitet och det finns ett stort värde i att påminnas om att vi är ett land med en gemensam historia, ett gemensamt arv och ett gemensamt ansvar för vår framtid. Vår vision för landstingets kulturpolitik är att erbjuda ett brett och attraktivt kulturutbud för vanligt folk i stället för kostnadskrävande och lågbesökt kultur riktad till en smal kulturellit. Bevarandet av vårt Västmanländska kulturarv skall också vara i fokus.

Region Västmanland skall bedriva en kollektivtrafik i framkant inom miljöområde, erbjuda en generellt hög turtäthet samt vara kundvänliga. Våra fordon skall också vara i bra skick, moderna och välstädade.

Det ska vara attraktivare att vara anställd av landstinget kontra andra alternativ. Arbetsmiljön, utvecklingsmöjligheterna samt löneutvecklingen ska vara i framkant och visa hur viktig vår personal är för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag gentemot våra invånare.

Din hälso- och sjukvård i Västmanland

Vid behov av vård ska denna vara enkel och lätthanterligt att hitta. Nödvändiga kontakter ska upprättas snabbt och den vård vi får ska vara serviceinriktad och av god kvalitet.

Från politisk vilja till verksamhet. Det politiska inflytandet över vården får inte bli detaljstyrande utan ska vara fokuserad på att skapa förutsättningar för att vården ska fungera. Sverigedemokraterna anser att de sjukvårddrivande lokalerna är i behov av upprustning. År av eftersatt underhåll är konstaterat och lokalerna uppfyller ej längre de krav som ställs av verksamheten.

Vi tycker det är viktigt att satsa på investeringar i upprustning av våra sjukhus för att underlätta för både personal och patienter. Arbetsytor och tekniska hjälpmedel ska vara anpassade för en modern sjukhusorganisation så att en kvalitetssäkrad vård med god kvalitet är det som tillhandahålls våra innevånare. Den yttre och inre miljön är av stor vikt när du har hamnat i kris och sjukdom. Närhet till grönområden, bra väntrum och gemensamma utrymmen där det är trevligt och lugnt att vistas är av stor vikt för välbefinnandet. Upprustningen av sjukvården och dess lokaler innebär även att vi höjer kapaciteten i våra sjukhus. Vården som erbjuds skall ligga i framkant och ständigt utvecklas för ge bästa tänkbara vården till våra Västmanländska invånare.

Energieffektivisering för att hålla energikostnaderna nere, samt en strävan mot en hållbar utveckling är av yttersta vikt. Arbetet med att minska utsläppen av läkemedelsrester för att eliminera störningar i ekosystemet och utsläpp av hormonstörande ämnen som kan påverka vår befolkning är av största vikt. Våra verksamheter ska lämna så få miljöavtryck det är möjligt, och inte vara en fara för den biologiska mångfalden.

Vården tillskjuts kraftiga resurser i Sverigedemokraternas budgetförslag där rejäla satsningar på nyanställningar och fler vårdplatser. Vi vill också satsa på ökade vidareutbildningar för personal. Det är inte bara en kortsiktig nödvändighet för att lösa personalbrist utan även en markering om att Region Västmanland långsiktigt ska bli en attraktiv arbetsgivare. Att runt 50 st. av vårdplatserna hålls stängda i Västmanland har kommit att äventyra såväl arbetsmiljö som patientsäkerhet. I vårt budgetförslag kommer dessa åter att öppnas upp. Därmed minskar trycket på många befintliga vårdavdelningar och personalen där får en mer rimlig arbetsbelastning.

Vården skall bedrivas utifrån evidensbaserad kunskap och uppföljningar mot kända öppna jämförelser och nationella kvalitetsregister. Varje patient har rätt att bli bedömd av ytterligare en läkare om så önskas.

Personal till sjukvården i Västmanland ska inte vara belastade med anmärkningar i brottsregistret. Snabbspår in till vårdyrken för utrikesfödda sker utan att det kan kontrolleras vad dessa personer har för brottsbelastning från hemländerna och de länder de kan ha vistats längre tider i innan de kommer till Sverige. Detta är inte rimligt. Personal ska oavsett var de kommer ifrån och oaktat var deras utbildning ägt rum ha samma krav på sig att kunna uppvisa ett obrottsligt förflutet genom ett belastningsregisterutdrag. Kan inte en person visa upp ett aktuellt intyg av belastningsregister, oavsett anledning, ska denna person inte valideras eller befinnas sig i närhet av patienter för att visa vikten av att hålla vår patientsäkerhet.

För att säkerställa en god kvalitet måste det ställas krav på den verksamhet som går att mäta. Bra och jämlik hälsa är mycket viktigt och här når inte landstinget ända fram. Det är anmärkningsvärt att invånarna inte har högre förtroende för Landstinget Västmanlands hälso- och sjukvård. Sverigedemokraterna anser att förtroendet för framför allt primärvården ökas genom ökad tillgänglighet och snabb kvalitativ vård.

Vårdköer

Inget politiskt parti önskar långa vårdköer. Sverigedemokraterna menar allvar med att korta köerna, genom att alltid ställa oss öppna för ekonomiska satsningar på de delar av sjukvården som effektiviserar vårdflödena. Det handlar om att förstärka vården genom rätt anpassad personal och funktionsanpassade lokaler. Vi måste även jobba med tillgänglig och enkel information till patienter som gör att onödiga akutvårdsbesök styrs om till andra vårdinstanser. Det är av yttersta vikt att processen med direktinläggning av äldre multisjuka fungerar på ett bra sätt för att minska trycket på våra akutmottagningar. Sammantaget så vet vi att många av våra visioner om sjukvården leder till en mer effektiv sjukvård vilket gör att vi räknar med att kunna leva upp fullt ut till vårdgarantin. Det tär på ekonomin när behandlingar måste köpas och utföras av andra landsting/regioner för att vi inte kan utföra dessa inom rimlig tid. Stängda vårdplatser påverkar vårdköerna och påverkar möjligheterna negativt att hålla vårdgarantin..

Tillgänglighet

Det måste vara enkelt att få kontakt med sjukvården och den rätta sjukvårdsinstansen. Det är när tillgängligheten brister som invånare söker sig till för ändamålet fel vårdinstans. Västmanlänningarna är inte särskilt nöjda med vårdcentralerna och anser att det är svårt att komma i kontakt på ett lätt och smidigt sätt på många vårdcentraler. Det är många som är missnöjda med systemet att först behöva hamna i telefonkö för att kunna boka en telefontid för att kunna komma vidare i att kunna få en läkartid. Ett bättre system för att boka tider på nätet behövs inrättas.

Idag arbetar och studerar en stor del av invånarna inte på sin bostadsort. Detta kan påverka valet av vårdcentral som människor väljer att tillhöra. För att kunna på ett smidigt sätt vara listad på en vårdcentral på hemorten, och inte behöva ta ledigt från arbetet för att besöka vårdcentralen borde ökade öppettider även under viss kvällstid finnas att tillgå.

Sjukvården bör i större utsträckning nå ut direkt till dem som behöver hjälp. Olika mobila enheter, även röntgen, används i flera andra län med mycket gott resultat. Denna verksamhet skapar ökad trygghet för patienterna, inte minst äldre, funktionshindrade och barn. Det främjar även miljön då det minskar antalet transporter till och från sjukhusen.

Sverigedemokraterna ser med oro på den vårdplatsbrist som råder. När antalet fastställda vårdplatser och disponibla vårdplatser ständigt har en differens på runt 50 platser fungerar inte vården optimalt. Då vi har en växande befolkning ökar behovet av hälso- och sjukvård. Platsbrist leder till försämrad vård, svårt att hålla vårdkedjor och att patientsäkerheten sätts ur spel.

Sverigedemokraterna föreslår landstingsfullmäktige besluta

- **att tillsätta en utredning om hur telefontillgängligheten kan ökas för bättre tillgänglighet.**
- **att utreda hur öppettiderna på vårdcentralerna skall ökas för att kunna möjliggöra för patienter att göra besök i viss mån kvällstid och helg över hela länet.**
- **att utreda möjligheterna att inskaffa en mobil röntgenenhet.**

Patientsäkerhet

Patientsäkerheten inom Region Västmanland är ett område som det arbetas mycket med och arbetet har kommit långt. Många vårdskador uppstår till en följd av en underbemannad och stressad personal. Att skapa förutsättningar för en hanterbar arbetsmiljö är ett steg i rätt riktning för att minska vårdskadorna. Överbeläggningar och utlokaliseringar ökar riskerna för vårdskador och bör undvikas.

När olyckan är framme och man behöver opereras är det ingen som frågar vad doktorn som opererar heter, det man förväntar sig som patient är yrkeskunskap och integritet. Mångfaldsplaner som syftar till att kvotera eller skapa en spegling av befolkningsstrukturen inom vården är ett tecken på att verksamheten har slutat bry sig om patienterna. Läkare och annan vårdpersonal ska anställas utifrån kompetens. Samtidigt är det viktigt att förutsättningar och arbetsmiljö förbättras så att äldre och erfaren personal uppmuntras att stanna kvar inom vården. Den nya personalen ska välkomnas på ett sådant sätt att de känner sig trygga och kan utvecklas och lära sig ett yrke de kan känna stolthet inför.

Kompetensen och yrkeskunskapen ska vara avgörande. För att skapa bra och effektiva arbetslag krävs det att alla drar åt samma håll, talar samma språk och följer samma regler. Alla ska uppleva att de kan bidra till att utveckla arbetet istället för att man fastnar i sedan länge befästa traditioner på respektive avdelning som riskerar att hindra fortsatt utveckling inom den behandlande vården. Inom Region Västmanland ska all ny personal inkomma med utdrag ur belastningsregistret och kontroll hos tidigare arbetsgivare skall göras för att hindra olämpliga personer att skada patienterna. All personal ska väljas utifrån sina färdigheter istället för att bedömas efter etnisk-härkomst, kön, religion eller andra ovidkommande faktorer. All vårdpersonal ska tala förståelig svenska, uppträda professionellt i sin yrkesroll och agera på ett föredömligt sätt.

Patienterna har ett stöd i patientnämnden som har en mycket viktig uppgift att lotsa och hjälpa patienterna. Här kan de lämna synpunkter på vården och klagomål. Det är en stor källa till förbättringsarbeten och att kunna patientanpassa vården utifrån behov som uppmärksammas här.

Hälsocenter

Svenskarna är ett av världens friskaste folk och det vill vi fortsätta att vara. Däremot är det en skillnad i hälsan hos befolkningen, mellan kvinnor och män, högutbildad och lågutbildad eller om du bor i storstad eller på landsbygd. Hur vår uppväxt var, vilken socioekonomisk grupp vi tillhör och andra faktorer kan påverka vår hälsa mer än vad vi tror. I en del av arbetet för att främja en jämlik hälsa hos vår befolkning är hälsocentren spridda i länet. Här kan hjälp och stöd för bland annat rökstopp, viktnedgång, hälsosammare kost och en rad andra viktiga hälsofrämjande insatser tillgodoses. Det är inte lätt att ändra livsstil själv, här erbjuds hjälp utifrån din egen förmåga och förutsättningar för att själv kunna förändra sin livssituation och hälsa.

Det är av stor vikt att all personal har vetskap om detta och kan lotsa patienter och invånare hit, samt att hälsocentren syns och hörsammas i invånarnas vardag så alla har en chans att kunna vända sig dit för råd och stöd.

Psykiatri

Att tackla den psykiska ohälsan är en lika betydelsefull sjukvårdsuppgift som arbetet inom den somatiska vården. Psykisk ohälsa har blivit ett akut folkhälsoproblem och är en av de vanligaste anledningarna till sjukskrivning. Undersökningar visar att var tredje man och var annan kvinna någon gång livet drabbas av psykisk ohälsa. Depressioner har blivit allt vanligare. Särskilt oroande är den ökade ohälsan hos barn och ungdomar. Våra ungdomar har många gånger behov av stöd och hjälp till följd av psykisk ohälsa och det är oroande att flickor mår allt sämre. För att effektivisera och kvalitetssäkra våra insatser mot unga med psykisk ohälsa krävs ett samarbete med skolor och kommuner så att rätt hjälp snabbt kan sättas in oavsett vilken instans som uppmärksammat behovet.

Tillgängligheten behöver öka inom den psykiatriska vården. Idag har vi allt för många personer som får vänta för länge. I Danmark har man sedan 2013 arbetat med standardiserat vårdförlopp inom psykiatin. Syftet med standardiserade vårdförlopp är en sammanhållen behandling av hög kvalitet, där man utnyttjar de resurser man har på bästa sätt så att fler patienter får behandling inom rimlig tid.

För de människor som ligger i riskzonen att drabbas av psykisk ohälsa krävs det tidiga insatser och en samverkan mellan kommuner och landsting. Genom samverkan med socialtjänst och skola samt en effektivisering kan psykiatrin dels agera förebyggande och dels ge rätt vård i rätt tid. Människor med psykisk ohälsa skall ha samma möjligheter att leva och bo som alla andra medborgare.

Genom att skapa psykiatricentrum kan de personer som känner behov av hjälp och extra stöd få tillgång till alla de kontakter de behöver för att själva hålla kontakt med myndigheter etc. En utökning av samordningsförbundens utbud och arbetssätt är nödvändig så många inte hinner hamna utanförskap. Denna grupp renderar förvisso samhället kostnader, men genom rätt insatser i rätt tid blir det i stället positiva ekonomiska effekter med en effektiv och lyckad behandling och rätt riktat stöd.

Som ett led i det förbättringsarbete som måste till inom psykiatrin i Region Västmanland vill vi se en akutbil inom psykiatrin. Det är en stor vinst för patienter att det kommer specialutbildad personal som redan på plats kan göra ett kvalificerat omhändertagande och se till att man redan vid första bedömningen kan komma till rätt vårdinstans. Det är inte värdigt bemötande att, vilket ofta sker idag, en sjuk individ skall tas omhand av polis. Utöver vinsten för den enskilda individen finns det även samhällsekonomiska fördelar då det blir rätt man på rätt plats.

Vi Sverigedemokrater tycker det är självklart att vi fortsätter arbetet med suicidprevention i länet. Vi har en fortsatt hög andel självmord i länet och naturligtvis ska vi sträva efter att alla får den adekvata hjälp och stöd de behöver. För män mellan 15 och 44 år är självmord den vanligaste dödsorsaken, för kvinnor den näst vanligaste. Ungefär tre gånger fler tar sitt eget liv än de som dör i trafiken varje år. Nolltoleransarbetet som pågått för att rädda liv inom just trafikområdet har varit mycket lyckat. Vi behöver arbeta för att även kunna hitta och stödja personer innan de mår så dåligt att de funderar på att avsluta sina liv.

Sverigedemokraterna föreslår landstingsfullmäktige besluta

- **att påbörja ett projekt med akutbilar inom psykiatrin**
- **att införa standardiserat vårdförlopp inom psykiatrin**

Primärvården

I Västmanland finns det idag 13 landstingsdrivna vårdcentraler och 18 privatdrivna vårdcentraler. Hälsovalet i Västmanland har inneburit att makten över vårdcentralerna i större utsträckning vilar i patienternas händer. Trivs man inte vid en vårdcentral kan man enkelt lista sig hos en annan. Vi tycker att denna konkurrensutsättning är till fördel för både vårdcentralerna och för patienterna. Det är vår bestämda uppfattning att primärvården fortsättningsvis ska vara offentligt finansierad men att privata aktörer ska kunna utgöra ett alternativ. Sverigedemokraterna ställer sig positiva till en utveckling där inflytandet över vården flyttas till patienten. När inte landstinget förmår att driva en vårdcentral på ett optimalt sätt beträffande egen personal mm, kan det vara ett bättre alternativ att vårdcentralen får chans att drivas av en privat aktör.

För att effektivisera vården är det viktigt att patienter vänder sig till rätt instans när ett vårdbehov uppstår. Information om vart man ska vända sig vid behov av en vårdinsats ska hela tiden anpassas efter hur människor väljer att hämta in information. Idag används många IT-lösningar som mobilapplikationer av kommuner och landsting för olika ändamål vilket gör att information i större utsträckning når målgruppen.

Dock behöver grupper som ännu inte, eller aldrig kommer att använda IT som en väg att nå sjukvården, även i fortsättningen behöva på ett snabbt och enkelt sätt kunna nå och hitta rätt information.

Personal

Personalen är våra verksamheters allra viktigaste resurs och alla ska trivas på sin arbetsplats och inte känna en tyngd över axlarna varje morgon när man ska ta sig dit. Landstinget Västmanland har många av länets invånare som anställda vilket innebär ett stort ansvar. En bra personalpolitik är en viktig ur många avseenden speciellt om vi vill att bra personal ska stanna hos Region Västmanland.

Vård pågår 24 timmar om dygnet och årets alla dagar. Dagens personal har helt andra krav på sin arbetsgivare än förr. Arbetstider, arbetsmiljö och lön spelar en helt annan roll nu när arbetsmarknaden är mycket dynamisk och det är lätt att byta arbetsgivare för att tillgodose sina egna behov. Landstinget har varit dåliga på att förändra förhållandena för personalen för att kunna leva upp till dagens behov och krav för att vara en attraktiv arbetsplats. Det måste bli en ändring på det och det är ett ypperligt tillfälle att göra det nu när vi får en "nystart" och blir en region. Region Västmanland bör börja se på verksamheten och personal med andra ögon för att kunna erhålla personal som kan ge en god och säker vård. Det finns goda exempel även inne på enskilda kliniker där arbetstider förändras för att passa personalen bättre. Ta de goda exempel som finns och överför dessa till andra delar av verksamheten där problem föreligger. Möjligheten för den enskilde anställda att få mer makt över sin schemaläggning är en nödvändighet för att Region Västmanland skall öka attraktiviteten som arbetsgivare. Allt för att våra anställda skall kunna anpassa arbetslivet till de utmaningar som finns för att kunna få livspusslet att gå ihop.

När personal vidareutbildar sig ska det också göra skillnad i lönekuvertet. Utbildning och nytänkande är två viktiga drivkrafter för utveckling. Som arbetsgivare har Regionen ett ansvar att motivera och erbjuda utbildning och karriärmöjligheter för våra anställda. Det saknas tillräckliga incitament för att utbilda sig inom vårdyrket vilket riskerar att leda till kunskapsbrist när andelen specialistutbildade sjuksköterskor minskar. Möjlighet att medarbetare erbjuds specialistutbildning med bibehållen lön ska vara lika över hela verksamheten. Det är positiva och kunniga medarbetare som gör det bästa arbetet.

Landstinget ska vara mycket lyhört gentemot personalen och öppet för nya problemlösningar. Chefer inom Landstinget Västmanland måste uppfylla de krav som ställs från Hälso- sjukvårdsnämnden och Landstingsstyrelsen. Ett bra ledarskap är viktigt för en fungerande arbetsplats. Landstinget måste kunna erbjuda utbildning och stöd för våra chefer. Det är också av yttersta vikt att arbetsgivaren och chefer utnyttjar de olika grupper i samråd som finns för att ta till sig personalens erfarenheter och råd innan beslut är fattat. Personalen måste även känna sig trygga med att kunna ställa krav på sin chef och kunna flagga för när det inte fungerar på sin arbetsplats även om detta är kopplat till just chefen.

Bemanning

Verksamheten utförs till en mycket stor del av egen personal och i egen regi vilket också gör att vi är beroende av vår egen personal som är vår främsta resurs. När bemanningen sviktar så är ofta den enda lösningen att använda sig av hyrläkare och även inhyrda sjuksköterskor. Deras insatser är också lika viktiga men skickar samtidigt en signal om att det inte står rätt till i vår egen organisation. Problemet är vi inte ensamma om som landsting. Det är en utveckling som är negativ på flera sätt. Inte minst ekonomiskt och patientsäkerhetsmässigt. Regionen måste bli mer attraktiv som arbetsgivare så att behovet av inhyrd personal minskar. Vi Sverigedemokrater ser positivt på allt samarbete som kan ske mellan landsting och regioner för att komma till bukt med hyrpersonalproblemet.

Rätt person på rätt plats och rätt profession som utför sysslorna är extremt viktigt. En radikal förändring för att förändra roller behövs. Vi har en stor brist inom många av våra professioner där personal även utför arbete som andra yrkeskategorier kan utföra. Regionen bör intensivifiera arbetet med att anställa undersköterskor, vårdbiträden och servicepersonal som kan utföra service, omvårdnadssysslor och icke vårdrelaterade sysslor.

Vi behöver vara mera observanta och kunna påverka de utbildningar som finns så att de speglar de krav som ställs på anställd personal inom den vård vi bedriver i Region Västmanland. Det är inte rimligt att nyutbildade är så dåligt förbereda för att kunna utföra sina uppdrag som fallet tyvärr är idag. Dålig utbildning bidrar till att personerna känner sig oförberedda och otillräckliga på sin nya arbetsplats. Många väljer då att avsluta sina tjänster vilket varken är bra för den enskilde eller Region Västmanland som arbetsgivare.

Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling

Sverigedemokraterna ser att den mångkulturella samhällsutvecklingen tillsammans med en kraftig invandring från länder utanför EES leder till att extrema krav ställs på Region Västmanland. Sverigedemokraterna strävar inte efter en mångkulturell samhällsutveckling och vill heller inte att den skattefinansierade vården ska utgöra ett led i steget mot ett mångkulturellt samhälle.

Den kulturella segregation som växer fram i samhället under en medveten integrationspolitik ställer nya och högra krav på landstingen/regionerna. När allt färre talar eller förstår det svenska språket ställs det mer omfattande krav på sjukvården att till exempel erbjuda tolkhjälp. Att sjukvårdspersonal inte talar svenska i tillräckligt god utsträckning blir ett allt mer vanligt förekommande klagomål från patienter. Att inte kunna göra sig förstådd eller förstå information från sjukvårdspersonal är något som äventyrar patientsäkerheten.

När etniska minoriteter skapar en starkare identitet i samhället växer också kraven på särbehandlingar och till slut finns det en risk att Region Västmanland anpassar sitt innehåll utifrån det mångkulturella samhällets utveckling. Vi vill vara tydliga med att vi inte tänker medverka till den utvecklingen. Speciellt kvinnor löper stor risk att de inte får göra sina röster hörda och bestämma själva när de lever under hedersförtryck och religioner/kulturer där kvinnan inte har egenbestämmanderätt. Vi inom sjukvården har här ett stort ansvar att inte medverka till att sådant förtryck får förekomma inom våra verksamheter och bör skydda våra patienter från sådant.

Vi hoppas på att eftersom vi ska utgå ifrån barnkonventionen så ska Region Västmanland återgå till den inställningen att vård ska ges efter behov på medicinska grunder och inte efter exempelvis religiös vidskepelse. Därmed faller till exempel omskärelse av friska pojkar bort från Region Västmanlands sjukvårdsutbud. Oskuldskontroller får inte förekomma varken på flickor eller kvinnor och misstankar om barn som lever i tvångsäktenskap skall direkt anmälas.

För att identifiera samtliga vårdkostnader som uppkommer till följd av anpassning till det mångkulturella samhället vill vi införa ett mångkulturellt bokslut i Region Västmanland.

De verktyg som vi har idag som SIP (samordnad individuell plan) och den hjälp och stöd som samordningsförbunden ger är inte helt optimala. SIP fungerar inte i verksamheten och den dialog som ska föras mellan kommunerna och landstinget (nu regionen) fallerar tyvärr ofta. Samhället är idag en hård miljö och den svage slås lätt ut om denne inte själv kan föra sin talan och kontakta rätt instanser. Vi hoppas på att detta är på väg att ordnas med de satsningar som görs inom det området.

Samordningsförbunden i länet gör ett fantastiskt jobb. De skulle behöva kunna träda in betydligt tidigare i många människors liv och ge det stöd som många behöver för att kunna komma tillbaka till arbete och meningsfylld vardag. Vi ser fortfarande att vår vision om ett psykiatricentrum, vilket skulle öka utsatta personers chanser till att komma i arbete, skall etableras.

Under sommaren ökar antalet sexuella övergrepp och så tyvärr även i vårt län. De som utsätts för detta fruktansvärda övergrepp hamnar hos vården för dokumentation och för de skador de kan ha åsamkats. Därför finns det under sommaren ett snabbspår för dessa patienter att direkt komma till kliniker där provtagning och undersökning sker. Under övrig tid hamnar dessa på akuten som inte har någon anpassad ingång eller rum för dessa. För att personer som redan varit utsatta för dessa fruktansvärda övergrepp ska kunna tas om hand om på bästa sätt behöver vi permanent ha samma lösning på vintern som den som råder sommartid. Det är av yttersta vikt att drabbade säkert kan få tillgång till sjukvård utan att behöva vistas i vanliga väntrummet på akuten samt att det finns speciella rum anpassade till detta.

Sverigedemokraterna föreslår fullmäktige att besluta

- att införa ett mångkulturellt bokslut
- att redovisa de kostnader som uppstår när EU-migranter har oförmåga att betala sina egna sjukvårdskostnader
- att våldtäktsutsatta får samma goda omhändertagande på vintern som de får på sommaren genom att sommarsnabbspåret permanentas året runt

Vård på lika villkor

Alla invånare som är i behov av vård ska kunna vända sig till den Västmanländska sjukvården för att få adekvat hjälp. Vård på lika villkor är dock något som tidigare regeringen tillsammans med den rödgröna oppositionen i Sveriges riksdag avskaffat då personer som vistas illegalt i landet tilldelats privilegier som bofasta Västmanlänningar inte har. Vi beklagar detta beslut samt de beslut inom Landstinget Västmanland som samtliga partier utom vi Sverigedemokrater ställde sig bakom 2013-06-18, redan ett år innan den nationella lagstiftningen kom till. Det är helt tokigt att en skattebetalare med låg inkomst måste betala normal taxa för besök inom Västmanlands sjukvård samtidigt som någon som aldrig betalat skatt i Sverige alls och inte ens har rätt att vistas här erlägger en symbolisk summa på 50 kr för ett besök. Det är inte vård på lika villkor enligt oss Sverigedemokrater. Vi kräver en rättvis vård på lika villkor.

Vård på lika villkor innebär att vården ska se varje individs unika behov och ska bemötas med respekt och vårdas utefter dennes enskilda specifika medicinska och personliga behov. Då behövs inte olika specifika policys som delar upp individer i olika fack utan en sammanhållen lika behandlingsplan som gäller samtliga individer såsom patienter, kunder besökare samt personal inom Region Västmanlands verksamheter.

Tandvård

Sverigedemokraterna tycker det är märkligt att munhålan idag inte ingår i kroppen i sjukvårdens mening, därför vill vi att den i framtiden ska omfattas av hälso- och sjukvårdsförsäkringen. Kostnaderna för tandvård har gjort att många helt eller delvis avstår från tandvård då de helt enkelt inte har ekonomin för detta. Det leder till allt fler allvarliga, dyra och mer svårbehandlade tandskador hos unga och vuxna. Genom förebyggande åtgärder, kopplat till individens livsmiljö och förutsättningar så skapas möjligheter till friska tänder på lång sikt. Det finns även ett samband mellan dålig munhälsa och sjukdomar. Munnen tillhör och påverkar resten av kroppen. Samarbete och utbyte av kunskap mellan tand - och sjukvården måste förbättras och under kommande år måste förebyggande tandvård prioriteras. Ett led i detta är att införa kostnadsfri behandling av parodontit (tandlossning) och att arbeta förebyggande med detta. Att behandla infektioner i tandköttet är att motverka hjärtproblem och för tidig död kopplat till detta. Det är en stor samhällsvinst att alla som tyvärr inte har råd att laga sina tänder i alla fall kan få sina infektioner läkta och på sådant sätt få en mera jämlik hälsa.

Vi tycker att det är orimligt att personer som vistas illegalt i landet får näst intill gratis tandvård medan många medborgares tänder vittrar sönder på grund av för höga kostnader.

Att arbeta proaktivt med barn är ett lyckat koncept. Det finns barn vars föräldrar inte har samma kultur när det gäller preventiv munhygien. I skolan kan barnen själva få information om vikten av god munhälsa samt matens påverkan på tänderna och kan sprida kunskapen i hemmet. Viktigt att Folktandvården fortsätter det informativa arbetet och att tandhälsans vikt diskuteras under hälsosamtalen.

På sikt är det Sverigedemokraternas uppfattning att tandvården ska inrymmas inom sjukvårdens högkostnadsskydd.

Sverigedemokraterna föreslår fullmäktige att besluta

- **att införa kostnadsfri profylax och behandling av parodontit**

Kultur

Sverigedemokraterna anser att den viktigaste målsättningen för den regionala kulturpolitiken är att värna och levandegöra det regionala kulturarvet och på så sätt stärka vår gemensamma och samtidigt mångfacetterade svenska identitet. De regionala identiteterna och kulturvarianterna bildar tillsammans svenskheten och utgör således en omistlig del av densamma.

Kulturarvet skiljer sig på ett avgörande sätt från samtidskulturen genom det faktum att de som en gång har skapat och burit de olika kulturyttringarna i de flesta fall har gått ur tiden. Till skillnad från samtidskulturen kan äldre kulturyttringar alltså inte skyddas, spridas och levandegöras av sina skapare. Det gör enligt vår mening att samhällets ansvar för denna del av kulturen är särskilt viktig. Kulturarvet kan lära oss mycket om oss själva, både som individer och som samhälle, om nutiden såväl som dåtiden. Det är en viktig anledning till att stärka anslagen till kulturarvet. Andra viktiga anledningar är den nya tidens utmaningar i form av kulturarvsbrottslighet, miljöförstöring och den nya tekniken. Att skapa tillgänglighet och användbarhet såväl fysiskt som digitalt är en stor utmaning.

Ur ett ekonomiskt perspektiv är ett starkt och levande kulturarv en stor tillgång för bland annat besöksnäringen. Satsningar på kulturarvet kommer också en stor andel av befolkningen till del då det även bland medborgare med relativt låg inkomst och låg utbildningsnivå finns ett förhållandevis stort intresse för att exempelvis besöka museer och historiska platser och byggnader. Den i särklass viktigaste anledningen till att satsa på ett starkt och levande kulturarv är dock den betydelse detta kan ha för återskapandet av den gemensamma identiteten, samhörighetskänslan och hemhörighetskänslan i vårt samhälle. Modern forskning såväl som den historiska erfarenheten visar att den gemensamma identiteten och det starka sociala kapital som följer med denna är en helt central byggsten i formandet av ett välmående, harmoniskt och demokratiskt samhälle.

Genom införandet av kultursamverkansmodellen flyttades en betydande del av kulturpolitiken från statlig till regional nivå. Regionens ansvar för kulturpolitiken och därmed också för den materiella såväl som den immateriella delen av kulturarvet har alltså aldrig varit större än vad det är idag. Det är av vikt att landsting i sina kommunikationer med medborgarna använder sig av korrekt svenska i tal och skrift. Språkliga influenser är något naturligt. Dock finns det en skillnad på att ett ord naturligt blir en del av svenska språket och till exempel den anglifiering som skett de senaste decennierna då man helt lyfter in ett ord från det engelska språket till det svenska. Detta kan skapa förvirring bland äldre och problem med hur orden uttalas. Vi ser därför att man i så stor utsträckning som möjligt undviker detta.

Om den nuvarande sociala snedfördelningen beträffande kulturutövning och kulturkonsumtion ska kunna brytas i framtiden krävs idag en stark och levande barnkultur. Alla barn, oavsett föräldrarnas bakgrund, inkomst och utbildningsnivå, bör få en möjlighet att utveckla sin kreativitet och ta del av ett brett utbud av kvalitativa kulturupplevelser. Sverigedemokraterna lägger därför särskild vikt vid att den kulturverksamhet vars ansvar ligger på landsting för kulturarvet vidare till kommande generationer.

Sverigedemokraterna ser det som en självklarhet att kulturen bör följa människan genom hela hennes liv. Vår syn på kultur är att den är en omistlig del i en människas vardag och livsglädje. Liksom vi förespråkar ett barnperspektiv ser vi också behovet av en kultur som är tillgänglig för såväl våra äldre som för sjuka och svaga. Den moderna forskningen har visat att kulturkonsumtion och kulturutövning kan ha en stor inverkan på människors välmående och hälsa. Kulturen har därför en viktig roll att spela både i det förebyggande folkhälsoarbetet och inom ramen för sjukvården. Regionen bör bejaka kulturens hälsofrämjande egenskaper genom att premiera forskning och utveckling på området och genom konkreta verksamheter i stil med folkhälsoarbetet och genom konkreta verksamheter i stil med kultur på recept.

Kollektivtrafik för alla

Behovet av kollektivtrafiken ökar ständigt. Rörligheten i regionen är stor då vissa väljer att gå i skolan utanför sin kommun redan i högstadiet. Pendlingen ökar för gymnasieelever då det inte finns gymnasieskolor på varje kommun och utbudet är större i Västerås. Är det enkelt att pendla kan även högskolestudierna ske på detta sätt. Ett bra intryck av kollektivtrafiken gör att flera sedan fortsätter efter studierna att färdas på detta sätt till och från arbetet.

Här fungerar det på ett godtagbart sätt från de flesta större tätorterna till Västerås. Bor du däremot längre ut i mindre samhällen kan det vara omöjligt att ta dig kollektivt smidigt och tidsbesparande till de busshållplatser och tågstationer som kan ta dig till de större städerna och vidare regionalt.

Det är inte heller lätt att resa kollektivt inom länet under annat än kontorstider. Vill du stanna i orten du jobbar och resa hem senare under kvällen kan du stöta på problem och det blir svårigheter att ta dig hem. Vi hoppas nu att de satsningar som kommer att göras inom detta område kommer att underlätta för invånarnas resande även utanför kontorstid så alla har chansen att resa kollektivt för att kunna delta i kulturlivet och evenemang utanför sina hemstäder.

Det är en bra utveckling inom kollektivtrafiken och på det miljövänliga området är vi framstående med biogasdrivna bussar och ett bra miljövänligt körsätt. Den egna bussförarutbildningen ger en bra tillströmning av serviceinriktad personal. Sverigedemokraterna vill fortsätta utveckla kollektivtrafiken i egen regi.

En region i utveckling

Region Västmanlands regionala utvecklingsansvar

Landstinget Västmanland har när denna budget antas beslutat att bilda en region och får därmed ett stärkt ansvar för regional utveckling. Till årsskiftet 2106-2017 sker regionbildningen. Vi skall tillsammans med näringslivet och andra aktörer verka för att förbättra näringslivsklimatet och öka sysselsättningsgraden.

För att nå framgång i det regionala och lokala utvecklingsarbetet är det ett måste att samarbeta över länsgränserna. Detta samarbete skall vila på just en grund av samarbete och inte ett påtvingat ingående i en storregion, vilket saknar folklig förankring och riskerar att leda till att bli en hämsko med ökad byråkrati mer än en stärkt region. Det är av största vikt för den regionala utvecklingen att det är lätt för såväl människor som gods att transporteras inom länet. Bättre statligt stöd till nysatsningar och underhåll av såväl järnvägs- som väginfrastruktur är därför ett måste.

Till exempel anser Sverigedemokraterna att E 18 mellan Köping och Västjärda bör snarast göras om till motorväg och hoppas nu att planerna på detta fortlöper. Ett projekt i andra län som vi ser fram emot blir klart är Mäljarbanans utbyggnad. Det är vår förhoppning att det blir det lyft som behövs för att stärka möjligheterna för att öka tågtrafiken till och från Stockholm från vår region, och att trafiken blir stabil och pålitlig. Sverigedemokraterna anser att väsentligt större resurser behöver läggas för att stärka järnvägsunderhållet. Skall våra länsinvånare våga åka med tåg krävs att driftsäkerheten ökar och därmed tilliten till systemet. Genom en väl fungerande och utbyggd tågtrafik ökar pendlingsmöjligheterna och därmed ges Västmanlänningarna en bättre möjlighet att ta del av Stockholmsregionens goda arbetsmarknad.

Region Västmanland skall stödja näringslivet i samordnade projekt som bedöms ge en god avkastning och inte innebär att stora risker tas med skattemedel. Fokus på utvecklingsinsatser bör vara att de på sikt skall kunna skapa arbetstillfällen och rendera en rimlig avkastning.

Sverigedemokraterna anser att Regionen skall lägga stor vikt vid att ha ett gott samarbetsklimat med kommuner, myndigheter, näringsliv, lärosäten och den idéburna sektorn i viktiga utvecklingsfrågor. Genom att stimulera innovations- och forskningssektorn skapas förutsättningarna för framtidens jobb och företag i Västmanland. Detta är nödvändigt för att vi skall kunna förbli en attraktiv region och kunna erbjuda god samhällsservice samt ett bra kulturliv. Det är också av stor vikt att innovationer inom landstingets egna verksamheter fångas upp och om möjligt får möjlighet att utvecklas till blomstrande företag.

Västmanland har sedan länge flera traditionella industrier och industriföretag. Den hårda konkurrensen från bland annat låglöneländer kräver förnyelse och strukturomvandling om vi inte vill att fler industrijobb skall försvinna. Landstinget Västmanland skall därför aktivt stötta insatser för den förnyelse och strukturomvandling som den Västmanländska industrin står inför. Som ett tekniktätt län är det viktigt att vi ser till att det tekniska kunnandet och intresset för teknik väcks tidigt hos våra barn och ungdomar. Det är av yttersta vikt att vi är med och samarbetar med och stödjer olika främjande åtgärder som arbetar med detta.

Statens bidrag till regionernas utvecklingsansvar är idag inte tillräckligt för att många regioner kan utföra sitt uppdrag. Vi bör vara uppmärksamma på att staten ger ett otillräckligt stöd och verka för att det ökar framgent. Istället för att Sverige betalar in pengar till EU:s regionala strukturfonder som sedan regioner i Europa söker pengar ur borde dessa pengar direkt gå till våra egna regioner. På så vis kan onödig byråkrati undvikas och flera arbetstillfällen skapas direkt i Sverige.

Vi bör fortsätta det arbete inom turistnäringen som VKL arbetat med samt utveckla denna näring för att locka turister till vårt fina och klart besöksvänliga län. Turistnäringen har väldiga potential att kunna öka och skapa flera arbetstillfällen.

Det regionala utvecklingsarbetet bör ha en fokus på projekt som har störst potential att leda till ökad sysselsättning i regionen. Den höga arbetslösheten vi har i länet påverkar våra skatteintäkter negativt och detta bromsar utvecklingen.

Fullmäktiges beslut om budget

Sverigedemokraternas förslag till fullmäktiges beslut

Att:

1. Utdebitering för år 2017 fastställs till 10,88 kronor per skattekrona.
2. Utdelningen från forskningsfonden för 2017 fastställs till 1 miljon kronor.
3. Ram om 4,7 miljoner kronor till revisorerna 2017 fastställs.
4. Ram om 4,9 miljoner kronor till patientnämnden inklusive kansli 2017 fastställs.
5. Ramen för 2017 års investeringar fastställs till 480 miljoner kronor.
6. Planeringsunderlag för investeringar fastställs för 2018 till 505 miljoner kronor och för 2019 till 505 miljoner kronor.
7. Regionstyrelsen får i uppdrag att se över investeringsramarna och investeringsbehoven inför planperioden 2018 – 2020.

8. Regionstyrelsen får i uppdrag att i enlighet med investeringspolicyn fastställa investeringsplanen för 2017.
9. Regionstyrelsen har under planperioden rätt att nyupplåna, det vill säga öka regionens skulder under planperioden, med totalt 400 miljoner kronor till 800 miljoner kronor.
10. Regionstyrelsen har under planperioden rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under planperioden.
11. Bankkontokrediterna får uppgå till maximalt 500 miljoner kronor.
12. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för 2017 samt planer för 2018 och 2019 fastställs.
13. 2017 års ramar samt planer för 2018 och 2019 för förvaltningarna fastställs och regionstyrelsen/nämnderna får i uppdrag att tydliggöra kopplingen mellan uppdrag och ekonomisk ersättning.
14. 2017 års ramar samt planer för 2018 och 2019 för övrig verksamhet fastställs.
15. Budget för gemensamma kostnader och intäkter för 2017 samt planer för 2018 och 2019 fastställs.
16. Regionstyrelsen får i uppdrag att vid behov omfördela medel mellan de olika ramarna.
17. Regionstyrelsen får i uppdrag att fördela reserverade medel för satsningar till respektive verksamhet.
18. Regionstyrelsen får i uppdrag att fatta beslut om de medel som inte reserverats i anslaget till regionstyrelsens förfogande.
19. Regionstyrelsen får i uppdrag att ytterligare intensifiera arbetet med att identifiera kostnadsdämpande åtgärder för att uppnå balans vid ingången av 2018.
20. Regionplanen i sin helhet fastställs.

Ekonomiskplan 2017- 2019

Resultaträkning

Resultatbudget						
	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos mars ¹⁾ 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
<i>Belopp i miljoner kronor</i>						
Verksamhetens intäkter	1 431,0	1 332,1	1 410,0	1 430,0	1 450,0	1 470,0
Verksamhetens kostnader	- 8 326,0	- 8 560,6	- 8 750,4	- 9 037,0	- 9 298,4	- 9 627,0
Avskrivningar	- 252,7	- 257,0	- 265,0	- 276,6	- 285,0	- 295,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	- 7 147,7	- 7 485,5	- 7 605,4	- 7 883,6	- 8 133,4	- 8 452,0
Skatteintäkter	5 625,3	5 901,5	5 925,6	6 201,8	6 467,0	6 744,1
Generella statsbidrag och utjämning	1 586,8	1 625,0	1 690,1	1 773,1	1 809,2	1 869,8
Finansiella intäkter	188,6	123,3	110,6	102,7	98,2	83,9
Finansiella kostnader	- 80,0	- 64,3	- 45,9	- 84,0	- 121,0	- 170,8
Resultat	173,0	100,0	75,0	110,0	120,0	75,0

¹⁾ Kommer att bytas till aprilprognosen efter LS

Ramar: det gamla sättet att redovisa på

	Ram 2016	Plan 2017	Plan 2018
<i>Nettokostnader inkl interna poster, i miljoner kronor</i>			
Förvaltningar			
Västmanlands sjukhus, ram	3 718,6	3 834,0	3 962,8
Extra ersättning Västmanlands sjukhus	100,0	50,0	0,0
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	738,1	761,0	785,6
Verksamhets och ledningsstöd	37,4	38,0	38,5
<i>varav tomställda lokaler</i>	20,4	20,4	20,4
Landstingskontoret			
Landstingskontoret gemensamt	60,6	62,5	64,6
Landstingsövergripande verksamheter och projekt	227,7	233,2	238,9
Vårdval	1 278,7	1 326,1	1 381,9
<i>varav</i>			
<i>Vårdvalsenheten</i>	10,5	10,8	11,2
<i>Vårdval Västmanland</i>	907,4	944,0	986,4
<i>Sjukgymnaster och privata vårdgivare</i>	182,5	187,8	194,4
<i>Tandvård</i>	178,3	183,5	189,9
Läkemedel	394,3	400,1	405,3
<i>varav</i>			
Läkemedelskommittén	8,2	8,4	8,7
Läkemedelsenheten	12,1	12,5	12,9
Läkemedel finansierade centralt (merparten inom förmånen)	374,0	379,2	383,7
Enheten för smittskydd och vårdhygien	10,3	10,6	11,0
Kompetenscentrum för hälsa	20,9	21,6	22,3
Enheten för kunskapsstyrning och utbildning	55,6	57,4	59,3
<i>varav AT-utbildning</i>	40,7	42,0	43,4
Centrum för klinisk forskning	21,3	22,0	22,7
Kultur	63,3	65,2	67,4
Folkhögskola	15,0	15,5	16,0
Regional utveckling	17,0	17,5	18,1
Kollektivtrafiknämnd			
Kollektivtrafik	190,5	196,1	203,0
Sjukresor	70,8	72,9	75,5
Politisk verksamhet och patientnämndens kansli			
Patientnämnden inkl kansli	4,0	4,1	4,2
Förtroendevalda	24,2	24,9	25,8
Bidrag till politiska partier	10,8	11,1	11,5

Landstingsrevisionen	4,6	4,7	4,9
Summa ram	7 063,7	7 228,5	7 419,3
Anslag till landstingsstyrelsens förfogande	272,2	306,6	351,0
SUMMA VERKSAMHET	7 335,9	7 535,1	7 770,3
Gemensamma kostnader och intäkter	149,6	169,1	219,9
SUMMA DRIFTBUDGET	7 485,5	7 704,2	7 990,2

(Är med för att kunna göra en rättvis jämförelse med fjolåret samt förändringar i denna budget och de styrandes)

Ny strukturfördelning av ramar

Ramar				
	Ram	Ram	Plan	Plan
	2016	2017	2018	2019
<i>Nettokostnader inkl interna poster, i miljoner kronor</i>				
Landstingsstyrelsen som driftnämnd				
Västmanlands sjukhus, ram	3 718,6	3 975,4	4 124,2	4 299,4
Extra ersättning Västmanlands sjukhus	100,0	50,0		
<i>Ökning antal sjuksköterskor med ca 5%</i>		49,0	50,4	52,0
<i>Lönesatsning sjuksköterskor 3000 kr/mån, riktat</i>		16,2	16,7	17,2
<i>Minskning av chefer och adm.personal med ca 10% (ej med.sekr)</i>		-36,5	-37,6	-38,8
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	738,1	793,7	820,0	852,6
<i>Satsning ökad tillgänglighet psykiatrin, personalförstärkning</i>		9,8	10,0	10,3
Verksamhets och ledningsstöd	37,4	40,3	40,7	41,3
Landstingsstyrelsen som strategisk styrelse				
Landstingskontoret <i>(10 miljoner mindre till Kultur)</i>	2 164,7	2 311,1	2 390,3	2 479,0
varav Vårdval	1 278,7	1 419,0	1 490,7	1 569,8
<i>Minskning av chefer och adm.personal med ca 10% (ej med.sekr)</i>		-36,5	-37,5	-38,7
Kollektivtrafiknämnd	261,3	270,7	279,9	291,4
Politisk verksamhet och patientnämndens kansli				
Patientnämnden inkl kansli	4,0	4,9	5,1	5,3
Förtroendevalda och bidrag till politiska partier	35,0	35,0	36,2	37,7
Landstingsrevisionen	4,6	4,7	4,9	5,1
Summa fördelat till verksamheter	7 063,7	7 487,8	7 703,3	8 013,8
Anslaget till landstingsstyrelsens förfogande	272,2	228,8	253,5	208,7
SUMMA VERKSAMHET	7 335,9	7 716,6	7 956,8	8 222,5
Gemensamma kostnader och intäkter	149,6	167,0	176,6	229,5
SUMMA DRIFTBUDGET	7 485,5	7 883,6	8 133,4	8 452,0

Förändring av ramar jämfört med ramar föregående år

Ramförändringar i miljoner kronor	2017	2018	2019
Västmanlands sjukhus			
LPIK uppräknig	102,2	118,8	148,1
Kompensation underfinansiering läkemedel 2016	30,9		
Kostnadsökning läkemedel	29,5	30,0	30,0
Förbättra tillgängligheten, hälsan hos befolkningen, hantera patientens valfrihet, klara ökat asylmottagande, könskorrigerande åtgärder utveckla verksamheten som t ex minska gap enligt nationella riktlinjer, fosterdiagnostik KUB och NIPT, SMS-livräddare, assisterad befruktning av ensamstående kvinnor	55,0		
Ambulansdirigering egen regi	8,4		
Kostnadsfri mammografi 40-74 år	5,5		
Patientrörlighet EU	1,1		
Avskaffande av sänkta sociala avgifter unga	1,5		
Interna omfördelningar	22,9		
Lägre kostnader tarmcancerscreening/projektet upphör efter 2018	-0,2		-2,9
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet			
LPIK uppräknig	21,9	25,8	32,1
Kostnadsökning läkemedel	3,0	0,5	0,5
Inom psykiatrin förbättra tillgängligheten, hälsan hos befolkningen, patientens valfrihet, klara ökat asylmottagande, barn och ungdomshälsan, könskorrigerande åtgärder, utveckla verksamheten som t ex minska gap enligt nationella riktlinjer, öka antal ST-läkare inom psykiatrin.	25,0		
Barn- och ungdomshälsan	4,0		
Avskaffande av sänkta sociala avgifter unga	0,3		
Interna omfördelningar	1,4		
Verksamhet och ledningsstöd			
LPIK uppräknig, Resursenheten	0,4	0,4	0,6
Glasögonbidrag 8-19 år	3,2		
Avskaffande av sänkta sociala avgifter unga	0,1		
Interna omfördelningar	-0,8		
Landstingskontoret			
LPIK uppräknig (kultur inkl föreningsbidrag och AT-läkare)	3,2	3,6	4,5
Sjuk- och rehabprocessen, p g a beräknat lägre statsbidrag	-13,5		
Lägre kostnader tarmcancerscreening	-0,2		
Utveckla barnrättsarbetet	0,5		
Fairtrdearbetet	0,3		
Interna omfördelningar	-19,9		

*)Läkemedel	45,7	5,1	5,1
Statsbidrag vävnadsdirektiv upphör		-1,2	
<i>Vårdval</i>			
LPIK uppräknig	39,3	47,8	60,7
Demografi	10,4	16,4	18,4
Förbättra tillgängligheten, satsning på att förbättra den psykiska hälsan hos befolkningen, utveckla verksamheten som t ex minska gap enligt nationella riktlinjer, utveckla samarbetet med kommunerna.	46,0		
Satsningen på primärvården som gjordes från 2016	15,5		
Jourmottagning Västerås	12,0		
Tandvårdssatsning	7,5	7,5	
Avskaffande av sänkta sociala avgifter unga	0,1		
Interna omfördelningar	9,5		
Kollektivtrafiknämnden			
LPIK uppräknig	8,1	9,2	11,5
Avskaffande av sänkta sociala avgifter unga	0,1		
Interna omfördelningar	1,2		
Politisk verksamhet och patientnämndens kansli			
Patientnämnden inkl kansli, utökning en tjänst	0,9	0,2	0,2
Förtroendevalda och bidrag till politiska partier, uppräknig 2018 och 2019	0	1,2	1,5
Landstingsrevisionen, uppräknig	0,1	0,2	0,2
Summa	482,1	265,5	310,5

*) Av ramökningen 2017 är 36 miljoner för läkemedel vid behandling av hepatit C, av dessa fanns 20 i LS anslag. Resterande ökning är till största delen för kostnadsfria läkemedel barn, vilka också fanns i LS anslag

Specifikation av anslaget till landstingsstyrelsens förfogande

Belopp i miljoner kronor	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Landstinget Västmanland innovation	2,0	2,0	2,0	2,0
Utdelning forskningsfonden	1,0	1,0	1,0	1,0
Omställning och kompetensutveckling	10,0	10,0	10,0	10,0
<i>Projekt akutbil psykiatri</i>		<i>4,0</i>	<i>4,0</i>	<i>4,0</i>
Satsningar på läkarförsörjningen	6,3	6,3	6,3	6,3
<i>Personalpolitiska medel inkl strategi för löner och förmåner</i>	20,0	<i>18,7</i>	<i>29,4</i>	<i>32,5</i>
Mottagning för hemlösa i Köping	0,3	0,3	0,3	0,3
Riktade hälsoundersökningar en åldersgrupp	1,5	3,3	3,3	3,3
Utökning ett hälsocenter, avvakta utvärderingen			4,0	4,0
Introduktionstjänster Oxbackens vårdcentral		5,0	5,0	5,0
Vaccination mot Rotavirus och hepatit B i det det allmänna barnvaccinationsprogrammet samt vaccination A och B för män som har sex med män, förutsatt beslut av LF			2,0	2,0
Kortare väntetider i cancervården förutsatt statsbidrag	13,4	10,9	10,9	
Kvinnosjukvård specialist och primärvården, förutsatt statsbidrag	10,7	13,3	13,3	13,3
Utveckling av den sjukhusanslutna hemsjukvården	6,6	6,6	6,6	6,6
Tillnyktringsenhet		6,0	6,0	6,0
E-hälsa	10,0	10,0	10,0	10,0
Kostnader papperslösa o gömda - motsvarar statsbidraget	8,1	8,1	8,1	8,1
Utveckla VNS och VNA		2,1	2,1	2,1
Ökade hyreskostnader		5,0	10,0	15,0
<i>Utökning kollektivtrafiken (+8 miljoner mot styrets)</i>		<i>23,0</i>	<i>32,0</i>	<i>40,0</i>
¹⁾ Journmottagning primärvården		12,0		
¹⁾ Ambulansdirigering		7,1		
¹⁾ Läkemedel Hepatit C		20,0		
¹⁾ Kostnadsfria glasögon barn och unga upp till 19 år		3,2		
¹⁾ Kostnadsfria läkemedel barn och unga		11,0		
¹⁾ Satsning primärvården		15,0		
¹⁾ Kostnadsfri mammografi 40 - 74 år från 1 juli 2016		2,6		
¹⁾ Barn och ungdomspsykiatri, fanns med i LS anslag fr 2017				
¹⁾ Tandvårdssatsningen, fanns med i LS anslag fr 2017				
²⁾ Valideringar utländska vårdutbildningar		5,0		
³⁾ Tillgänglighetssatsningar		25,0		
⁴⁾ Satsningar enligt professionsmiljarden, förutsatt statsbidrag		26,8		
Satsningar kvinnosjukvården förskottsutbetalningen 2015, förutsatt statsbidrag	5,3			
Summa reserverat	222,9	137,6	166,3	171,5
Buffert/Egentligt oförutsett	49,3	91,2	87,2	37,2

¹⁾ Utlagt i ram från och med 2017

²⁾ Finansiering av validering av utländska vårdutbildningar *med 1 miljon* sker fr o m 2017 inom avsatta personalpolitiska medel

³⁾ Medel för att förbättra tillgängligheten finns i förvaltningarnas ramar från 2017

⁴⁾ Ingår i det som tillförts ramarna

Investeringar

<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Budget 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
Ram immateriella tillgångar	15	15	15	15
Ram inventarier och utrustning	190	165	165	165
Ram byggnadsinvesteringar	300	300	325	325
Investeringsram totalt	505	480	505	505

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget					
<i>Belopp i miljoner kronor</i>	Bokslut 2015	Prognos 2016	Budget 2017	Plan 2018	Plan 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	173	75	110	120	75
Justering för av- och nedskrivningar	253	265	277	285	295
Rearesultat materiella anläggningstillgångar					
Justering för avsättningar	197	183	211	261	362
Justering för ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0	0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	16	12	12	12	12
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	639	535	609	678	744
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar	-128	-171	-211	-261	-362
Ökning (-)/minskning (+) av förråd och varulager	-6	24	0	0	0
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	6	82	50	10	0

Kassaflöde från den löpande verksamheten	511	469	448	427	382
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-3	-15	-15	-15	-15
Försäljning av immateriella anläggningstillg	0	0	0	0	0
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar	-188	-300	-300	-325	-325
Försäljning av mark, byggnader och tekniska anläggningar	0	0	0	0	0
Investering i maskiner och inventarier	-160	-190	-165	-165	-165
Försäljning av maskiner och inventarier	1	0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-72	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	30	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-393	-505	-480	-505	-505
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna långfristiga lån	106	50	50	75	125
Amortering av skuld	-7	0	0	0	0
Ökning (-) /minskning (+) av långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	99	50	50	75	125
Utbetalning av bidrag till Citybanan	-86	-91	-109	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	131	-77	-91	-3	2
Likvida medel vid årets början	45	176	99	8	5
Likvida medel vid årets slut	176	99	8	5	6
RÄNTEBÄRANDE SKULD					
Räntebärande skuld vid årets början	322	420	470	520	595
Räntebärande skuld vid årets slut	420	470	520	595	720

Balansbudget

Belopp i miljoner kronor	2015	2016	2017	2018	2019
TILLGÅNGAR					
Immateriella					
anläggningstillgångar	25	30	35	40	45
Materiella					
anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekn anläggningar	2 056	2 227	2 389	2 569	2 739
Maskiner och inventarier	476	539	576	611	646
Finansiella					
anläggningstillgångar	173	173	173	173	173

Summa					
anläggningstillgångar	2 730	2 970	3 173	3 393	3 603
Bidrag till statlig					
infrastruktur	253	242	230	219	207
Förråd m m	54	30	30	30	30
Fordringar	562	550	550	550	550
Kortfristiga placeringar	2 739	2 922	3 133	3 394	3 756
<i>varav pensionsmedel</i>	<i>2 739</i>	<i>2 922</i>	<i>3 133</i>	<i>3 394</i>	<i>3 756</i>
Kassa, bank m m	177	99	8	5	6
Summa					
omsättningstillgångar	3 531	3 601	3 721	3 979	4 342
SUMMA TILLGÅNGAR	6 514	6 813	7 124	7 591	8 153
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	1 854	1 929	2 039	2 159	2 234
<i>därav årets resultat</i>	<i>173</i>	<i>75</i>	<i>110</i>	<i>120</i>	<i>75</i>
Avsättningar för pensioner m m	2 391	2 574	2 785	3 046	3 409
Andra avsättningar	175	89	0	0	0
Summa avsättningar	2 566	2 664	2 785	3 046	3 409
Långfristiga skulder	420	470	520	595	720
Kortfristiga skulder	1 673	1 750	1 780	1 790	1 790
Summa skulder	2 094	2 220	2 300	2 386	2 510
SUMMA EGET KAPITAL,					
AVSÄTTN. och SKULDER	6 514	6 813	7 124	7 591	8 153

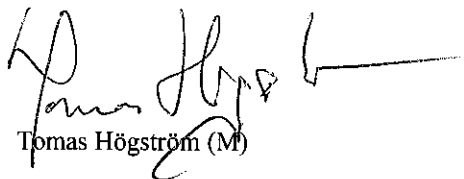
Ansvarsförbindelse, inkl. löneskatt	4 200	3 970	3 879	3 818	3 787
-------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Protokollsanteckning med anledning av landstingsstyrelsens beslut ”Överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Västmanlands län och Landstinget Västmanland”

Det är bra att en överenskommelse nåtts som reglerar samarbetet och som ger länets kommuner möjlighet att påverka utformningen av regionalpolitiken i länet nu när landstinget övertar uppgifterna från länsstyrelsen.

Landstinget utträder ur VKL (Västmanlands kommuner och landsting) som ombildas till VK (Västmanlands kommuner) och som fortsättningsvis hanterar mellankommunala frågor. Därmed faller det tidigare förslaget om att landstinget skulle svara för beredningen av mellankommunala frågor.

Från moderaterna har vi motsatt oss att landstinget övertar all personal från VKL. Vi anser att enbart personal som hanterar regionala frågor ska vara aktuella för den lösningen.

Tomas Högström (M)